ÁRA 12 FILLÉR

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 16 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 211. SZÁM. 1919. SZEPTEMBER 18. SZERDA.

HÍRLAP OSZTÁLY

12 FILLÉR

BUZA ÉS TENGERI

Irta: **dr Madai Gyula** országgyülési képviselő.

Kétségtelen, hogy a magyar föld termelvényeinek királya a buza. Ennek a királynak koronája az aranyparitásos buzaár. Ha ez az ár a termelési költségeken tul a tiszteséges termelési hasznot is biztositja a gazdának, szóval ha ez a korona jó magasan ragyog, akkor ragyog tőle az egész magyar élet, akkor jólét és vidám munkazaj veri fel a városok, falvak s tanyák világát egyaránt. Mikor pedig ennek a képnek a forditottja áll be, mikor a buza árát vagy a világpiaci verseny, vagy a spekuláció mélyen az önköltségi szint alá szoritja, szóval mikor a mi királyi növényünk fején ingadozik a korona, akkor ingadozik itt minden; meginognak a magánháztartás és alapjai s előretörnek oduikból fojtogató lidércként a gondok: a pénztelenség, az üzleti pangás, a munkanélküliség, a köznyomor.

A buza azt a méltóságteljes állását, melyet a régi monarchia határain belől a nemzet közgazdasági életében állandó értékerőként elfoglalt, a trianoni szerződés kezdte ki. A buza szuverénitása ma éppen annyi megaláztatást és verettetést szenved, mint maga a trianoni ország. Sorsa a magyar sors jelképe. A háborut buzacsata alakjában folytatjuk tovább. Csakhogy a mi bataglia del gránónk nem azonos a Mussoliniéval. Mi nemcsak a több buzáért, hanem a jobb árért és természetes piacaink visszahóditásáért folytatjuk az emberfeletti küzdelmet. Ausztria, Csehország, Németország importszükséglete tulontul elegendő volna mezőgazdasági terményfölöslögünk befogadására. De buzánk előtt vak gyülölettel csapja le sorompóit a politikai esztelenség! S rövidlátó célját átmeneteileg eléri: a magyar mezőgazdaság vonaglik, de vonaglását természetes büntetés gyanánt kiséri nyomon a cseh és osztrák ipari élet leplezetlen válsága.

Ha belátható időn belül Közép-Európa politikai vonalvezetése át nem lendül a gazdasági viszonosság és józanság vágányaira, buzatermelésünk szinvonalának fenntartása végett át kell térnünk Schweitz példája szerint a buzaprémium rendszerére. Illetékes körök már foglalkoznak is ezzel a gondolattal. De talán ennél is jobb és sürgősebb orvosság lenne gabonaközraktárak olyan hálózatát kiépiteni, amely a gazdát megfelelő buzaár kialakulásáig lombard kölcsönnel segitené. Hiszen a bevitelre szorult államok hónapokig élnek saját termelésükből s csak akkor látnak hozzá nagyobb arányu buzavásárláshoz, mikor saját készleteiket már feldolgozták és felélték. A természetes árlemorzsolódásnak ezen a nehéz időszakán kell tehát a termelőt intézményesen biztositott árelőleggel átsegiteni.

Ezt vagy azt, de valami mentő intézkedést sürgősen foganatositani kell, mielőtt a mezőgazdaság, ez az országfenntartó Atlasz végkép elvérzene! Mert a magyar buza nem egyszerü áru, nem cserebere tárgy és spekulációs labdája Csikágónak, meg Prágának, melyet tetszés szerint lehet magasságba és mélységbe dobálni. A magyar buza kenyerünk botja, arzenál országfundamentum; tehát termelése nyugodt rentabilitását minden eszközzel nemcsak a hazafias közgazdasági belátás, de egyenesen az önfenntartás és fajfenntartás ösztönének a parancsa.

Az idén egy másik terményünk mérhetetlen nemzetgazdasági jelentősége világlott még ki ragyogóan a fagykár csapásainak nagy sötétségéből. Mikor ez évben a Tisza táján buzánk királyi trónját ledöntötte a szibériai tél, helyére gazdáink bölcsesége a tengerit ültette. Belevetettük minden reményünket. Szorongó szivvel néztük szárbaszükkenését, selyme kibomlását, arany csöveinek megpirosodását. Eddig is megbecsültük, hiszen a sertés testének vegyi lombikjában zsirrá alakul át, népmillióknak válik tápszerévé s a legszegényebb ember barna kenyerét is kivánatossá, izletessé varázsolja. A magyar földön tehát méltán sorozzuk rangban a buza után.

A fagysujtott területeken azonban az idén már nem is a második, hanem az első helyet, a buza helyét foglalta el a tengeri. Elvesztett buzakincsünkért ettől vártuk a kárpótlást. S valóban a kiszántott földeket végtelenbe nyuló kukoricatáblák sárga erdeje boritja. A tavalyihoz mérten körülbelül hét millió mázsányi terméstöbbletre számithatunk. Ez a többlet azonban sajnos, mennyiségileg se pótolja a szenvedett buzaveszteséget. A termés értékesitése elé tornyosuló kereskedelmi nehézségek pedig katasztrófálissá nyomoritják a helyzetet. Szorongatja a gazdát egyfelől a buza pótlására hivatott, nagy tengeritermés célszerü elraktározásának gondja, másrészt az aratás elmaradását természetszerüleg követő pénztelenség. A nagy tengeritömegek tehát megindultak már is a piac felé, ahol fölényes pózban négy-öt pengős árajánlat fogadja a kétségbeesett termelőt.

Ezt a szörnyüséges értékrombolást közönnyel nézni nem lehet. — Mezőgazdasági érdekképviseleteink, melyek a tengerikrizist előre meglátták, már a tavaszon kérték feliratikban a kormányzatot, a féktelen árleszoritásnak, ennek a jóvátehetetlen s magával a fagy kárral vetekedő csapásnak megelőzésére.

Ugy értesültem, hogy a földmivelésügyi kormány ezt a kivánságot is figyelembe vette s rövid időn belül olyan tengeri közraktárakat létesit, melyek a szemes tengeri tavaszi tőzsdei árának 50—60 százalékáig lombardhitelt folyósitanának a beraktározó gazdának.

Valóban ez lenne a buza helyébe lépett tengerinek leghatározottabb védelme s ez lenne legkézzelfoghatóbb mentőkötél a már-már fuldokló tiszántuli mezőgazda számára.

Üdvözöljük a nemes elgondolást s várjuk a halasztást nem türő s már uttörő mivoltánál fogva is elvi fontosságu — tettet.

„Intézzétek a dolgokat szigoruan, de szivvel" - mondotta Scitovszky belügyminiszter a város vezetőinek

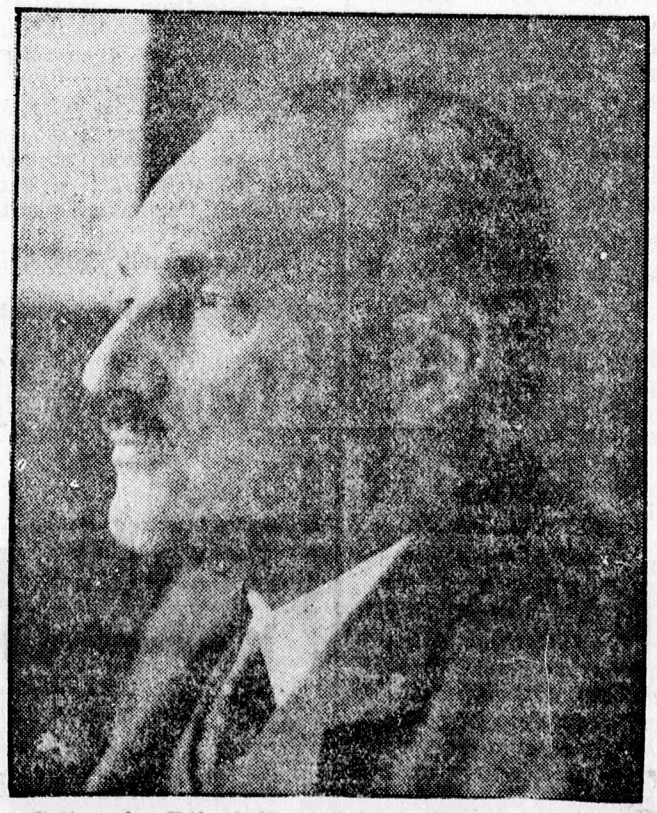
Scitovszky belügyminiszter látogatása Debrecenben. — Szemlét tartott a rendőrségen, a városházán és az épülő csendőrségi palotánál. — Az uj városháza épitésének terve is szóba került. — A rendőrségi épületben a miniszter még a fogdákat is meglátogatta. — Általában megelégedését fejezte ki a belügyminiszter a Debrecenben látottak felett.

Mint megirtuk, *Scitovszky* Béla belügyminiszter hétfőn este Debrecenbe érkezett, kiséretében volta *Vay* Kázmér miniszteri tanácsos, a rendőri osztály főnöke, dr *Ernyei* Imre miniszteri titkár és dr *Vajay* Károly a belügyminiszter titkára. A belügyminisztert hétfőn este *Hadházy* Zsigmond főispán vendégül látta vacsorán.

Kedden reggel a belügyminiszter a Bikában reggelizett, majd dr *Hadházy* Zsigmond főispán, dr *Vásáry* István polgármester, *Ghyczy* Tihamér kerületi főkapitány, *Szalbey* Imre ezredes csendőrkerületi parancsnok, *Gerlóczy* Gedeon müépitész a csendőrségi palota tervezőinek társaságában a városházára ment.

A VÁROSHÁZÁN

A polgármester szobájában a miniszter megtekintette a szép festményeket. Nagyon tetszett neki a

Scitovszky Béla belügyminiszter Debrecenben.

17 éves Szoboszlay szobrászművész ott levő nehány munkája. A miniszter beszélgetett is róla és ennek során dr Vásáry István polgármester elmondta, hogy ez a tehetséges fiatalember a várostól ösztöndijat kap.

A miniszter és kisérete később a közgyülési terembe ment.

Itt megmutatták neki a Rákóczi képet is, amelyen az oláh uralom nyomaként bajonettszurások vannak. Szóba került, hogy nem-e kellene ezt a képet egyenesen ugy hagyni, mint a román megszállás vandalizmusának dokumentumát. De aztán mégis oda konkludáltak a miniszter és a város vezetői is, hogy a kép értékének megóvása céljából okvetlen szükséges a kép restaurálása.

Ezután az illusztris vendégek kiséröikkel az adóhivatalba mentek át

a „Sóhajok hidján" keresztül.

Természetesen nem mulasztották el, hogy ezt az érdekes elnevezést is megemlitsék a miniszternek.

Dr *Vásáry* István polgármester ecsetelte a belügyminiszter előtt, hogy a tisztifőorvosi vélemények szerint

az egész adóhivatal elhelyezése rendkivül veszedelmes egészségügyi szempontból, a tisztviselők közül minden évben meghal nehány tüdővészben.

Hivatkozott arra, hogy szük helyeken nagyon sok tisztviselőnek kell dolgoznia és éppen az iktatószámok mutatják, hogy milyen nagy az ügyforgalom.

Ezekkel a helyszini tapasztalatokkal illusztrálva indokolta meg azután a polgármester a miniszter előtt, hogy mennyire szükséges az uj városháza felépitése, részletesen ismertette előtte az épitkezés tervét, hol kezdenék a munkát, milyen módon folytatnák.

A belügyminiszter melegen érdeklődött az uj városháza tervei iránt.

Innen a rendőrségi palotába mentek, de közben megmutatták a Csokonai szinházat, amelynél Vásáry polgármester felemlitette, hogy nagyon kicsi a befogadó képessége.

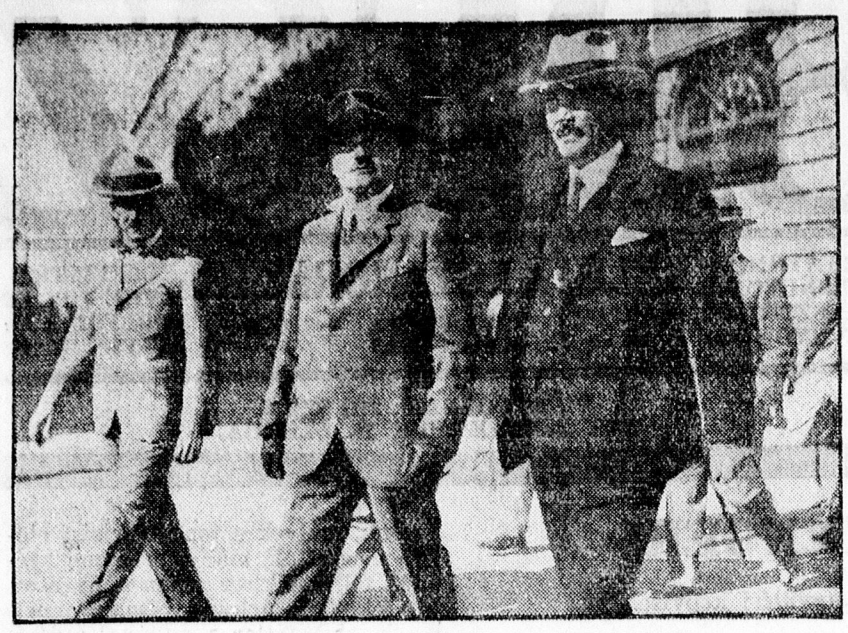
A belügyminiszternek nagyon megtetszett a szinház előtti szép park, kiséretével együtt megállt és ugy gyönyörködött a gyönyörü virágokban. Vásáry polgármesternek szemmel láthatólag nagyon jól esett, hogy a belügyminiszternek mennyire tetszik a virágos Debrecen és kijelentette, hogy a város mindent elkövet, hogy a főutvonalakat virágdiszbe burkolja.

A BELÜGYMINISZTER SZEMLÉJE A RENDŐRSÉGEN

Ghyczy főkapitány itt elvált a miniszter kiséretétől, előre ment és a rendőrségi palota kapujában ő maga fogadta a belügyminisztert, kit nehány meleg szóval ödvözölt. Felvonultak Ghyczy főkapitány szobájába, ahol beszélgetés fejlődött ki a rendőrségi palota sorsáról. A miniszter megkérdezte dr Vásáry István polgármestert, hogy mennyit kér a város az épületért.

Vásáry azt válaszolta, hogy 250 ezer aranykorona volt a telek és 820 ezer aranykorona volt az épitkezési költség. A miniszter ezt az összeget sokalta egy kicsit és hangsulyozta, hogy ez az épület ugy is nagy a rendőrségnek és de meg ő olcsóbban is tudna épitkezni.

Egyelőre azonban — fejezte be az

A belügyminiszter a főispán és a polgármester társaságában a városházára megy.

erről szóló beszélgetést — nem aktuális ez a kérdés és

fenn kell tartani a mostani helyzetet.

A kerületi főkapitányságról a debreceni kapitányságra ment át a belügyminiszter, ahol *Ságy* Lajos rendőrfőtanácsos, a kapitányság vezetője fogadta a belügyminisztert, aki meglátogatta Ságy Lajos főtanácsost a hivatali szobájában, ahol a kaptányság viszonyai felől érdeklődött. Ezután a II. emeletre mentek fel, ahol vitéz *Boskó* Miháy rendőrfelügyelő jelentkezett a belügyminiszternél. *Scitovszky* belügyminiszter élénken érdeklődött a rendőrlegénység viszonyai felől, meglátogatta a tiszti szobákat, ahol *Bársony* György rendőrfelügyelő jelentkezett a belügyminiszternél, majd a legénységi termeket tekintették meg és a belügyminiszter megelégedésének adott kifejezést a látottak felett.

A II. emeletről a pincébe, a rendőrkapitányság fogdájába látogatott le a belügyminiszter. Megnézte a konyhát, érdeklődött a menü iránt, majd az egyes zárkákat látogatta meg. Az egyik magánzárkában egy fiatalember töltötte hat napi elzárását, amit azért kapott, mert vezetőigazolvány nélkül motorczott.

— *Lássa fiam* — mondotta a belügyminiszter — *tanulhat, mert igy származnak a motoros balesetek.*

A többi zárkákba is benézegetett a belügyminiszter és megszólitotta a rabokat is, majd megelégedésének adott kifejezést a zárkákban tapasztalt tisztaság és mintaszerü rend fölött.

Kedves jelenet játszódott le a fogda irodájában, ahol **Baranyai** Sándor rendőrfőtörzsőrmester jelentkezett Scitovszky belügyminiszternél.

A belügyminiszter kikérdezte a derék rendőrt és érdeklődött a családi viszonyai felől is.

— **Hét gyermekem van, kegyelmes uram!** — mondotta feszes vigyáz állásban Baranyai főtörzsőrmester.

— **Nagyon derék,** — válaszolta Scitovszky, — **minden magyar ember példát vehetne,** — és kezet fogott a derék rendőrfőtörzsőrmesterrel.

*

Az erköles rendészetnél feltünt a miniszternek, hogy csupa 16—18 éves leányok vannak a fogdában. Vitéz dr **Tóth** Gyula rendőrkapitány, a bünügyi osztály vezetője, kijelentette, hogy etekintetben szomoru a helyzet és az ő véleménye szerint a külföldi nagy városok mintájára teremtett uj rendszer nincs előnyére az ilyen városnak mint Debrecen. Itt nem teremtett előnyös helyzetet a nyilvános éjjeli mulatók megszüntetése.

— Igazad van, — mondta a miniszter Tóth kapitánynak. — A találka helyek létesitésének azonban van módja, de annak olyannak kell lennie, amilyennek a törvény előirja.

A rendőrkapitányság épületéből a szemben lévő lovasosztag épületébe ment át a belügyminiszter, a hol **Bacsó** József rendőrfelügyelő jelentkezett. A belügyminiszter itt is nagy érdeklődést tanusitva megnézett mindent, a lovakat, az istállókat és **nagyon tetszett neki a rend és a tisztaság.**

A szemle után a belügyminiszter még sokáig beszélgetett a rend őrtisztviselőkkel, majd bucsut vett a rendőrség vezetőitől és a tiszt viselőktől, kiséretével együtt tovább folytatta utját a Vármegyeházára.

A VÁRMEGYEHÁZÁN.

A miniszter a rendőrségről a vármegyeházára ment, hol **Pákozdy Sándor** alispánt kereste fel. A felsőházi tagoknál pedig leadatta névjegyét. Az alispánnal gazdasági kérdésekről tárgyalt. — Kérdezte jut-e kellő tőkéhez minden község.

Az alispán megadta a kért felvilágositást, mely szerint részben a megye, részben a városi takarék ad kölcsönt. Megjegyezte az alispán, hogy most ugyan nagyobb összegü kölcsönt a városi takarék felmondott, de megfelelő módozatok mellett a szükséges pénzt is mét rendelkezésre bocsájtja.

AZ ÉPÜLŐ CSENDŐRSÉGI PALOTÁNÁL.

A belügyminiszter és kisérete az épülő csendőrségi palotához ment. Itt különösen azt hangsulyozta a miniszter, hogy a kellő ellenőrzést gyakorolják-e és örült, hogy az épitkezés nagyszerüen halad előre.

Dr **Vásáry** István polgármester kijelentette, hogy a csendőrségi-palota körül szabadon lévő térségen az üzletvezetőség szándékozik épiteni.

— És mi kerül a csendőrségi palota előtti részre? — kérdezte a miniszter.

— Fix terv még nincsen, — válaszolta Vásáry polgármester, — de ha megfelelő tőke rendelkezésünkre áll, akkor **a város a tér megfelelő beépitéséről gondoskodik.**

AZ ELUTAZÁS.

A belügyminiszter ezután kisérétével autókba ült. Az első kocsiban dr Vásáry István polgármester és Ghyczy főkapitány ültek. Elkisérték a minisztert a város határáig. A miniszter a következő szavakkal bucsuzott el Vásáry polgármestertől:

— **Intézzétek a dolgokat szigoruan, de szivvel kezeljétek.**

Majd az ujságirók felé fordult:

— **Még élő belügyminisztert nem láttak Debrecenben, de azt hiszem, hosszu időre elég is volt belőle.**

Melegen kezet szoritott a körülötte állókkal és szivélyesen vett bucsut Debrecentől, ahol ugy látszik kellemesen és otthonosan érezte magát. Megkapta magát a belügyminisztert is a hagyományos debreceni vendégszeretet.

Scitovszky belügyminiszter Berettyóujfaluba utazott és onnan Szegedre ment.

SCITOVSZKY BELÜGYMINISZTER SZEGEDEN.

Szegedről jelentik: Scitovszky belügyminiszter kedden este Szegedre érkezett. Fogadására megjelent Aigner főispán és dr Somogyi Szilveszter polgármester. — A belügyminiszter szegedi látogatása teljesen magánjellegü. Először a polgármestert, majd a főispánt látogatta meg. Az éjszakát Szegeden tölti és szerdán délelőtt 11 órakor autón átmegy Makóra, ahol Purgly Elemér főispán vendége lesz.

Gond nélkül él, ha

füszert, csemegét és italt, stb.

Pálffynàl vásárol.

Kossuth ucca 7. szám.
Telefon 13-49.

Vásároljon könyvre, havonként egyszer fizet.

Friss töltésü HARMAT VIZ állandóan kapható

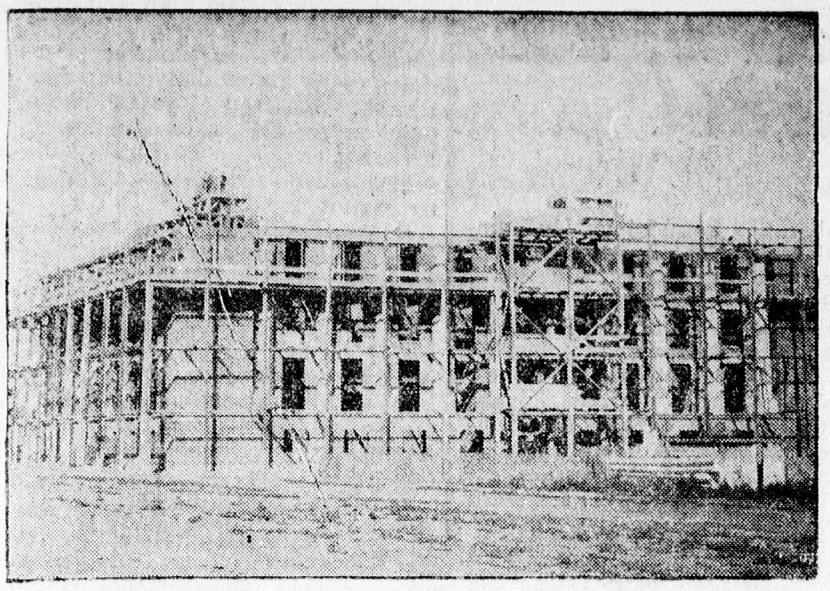
HORTOBÁGYI JUHTURÓ

Mindenütt kapható! Termeli:

Orsz. MTK Magy.

Tejszövetkezeti Központ

Budapest, I., Horthy Miklós-út 119 121.

Az épülő csendőrségi laktanya, melyet a Debrecenben tartózkodó belügyminiszyter szintén megtekintett.

VILÁGVÁROSOKBAN IS A
Talpba vésett gyári árak!
FOR-EVER
THE FOR EVER SHOE
Talpba vésett gyári árak!
CIPŐ CSAK VEZET
BENYÁTSNÁL

Magyarország nem vállalhat ujabb jóvátételi terhet

A keleti jóvátételi konferenciára még mindig nem hivták meg Magyarországot. — A magyar delegációt Wekerle pénzügyminiszter fogja vezetni.

Budapest, szept. 18. — Nemcsak pénzügyi és diplomáciai köröknek, hanem az egész közvéleménynek érdeklődése a keleti jóvátételi konferencia felé fordult. Annak ellenére, hogy még Magyarország nem kapott meghivást a konferenciára, máris megindultak azok a tanácskozások, amelyek azt a célt szolgálják, hogy a magyar delegáció teljes felkészültséggel vehessen részt a keleti jóvátételi konferencián.

Általános megütközést keltett, nogy **Magyarországot, Ausztriát és Bulgáriát erre a konferenciára még nem hivták meg.** A késedelmet semmivel sem tudják indokolni. Az elsősorban érdekelt államok ezen a konferencián minden valószinüség szerint Magyarország, Ausztria és Bulgária lesznek. — Ezeknek az államoknak tehát pénzügyi körök felfogása szerint kezdettől fogva elsősorban kellett volna a jóvátételi konferencia tanácskozásain résztvenni. Ugy Magyarország és a többi érdekelt állam is eleve tiltakozik az ellen, — hogy a keleti jóvátételi konferencián befejezett tények elé állitsák ezeknek az államoknak a delegációit.

Éppen ezért lett volna különösen fontos, hogy a magyar, osztrák és a bolgár delegációk már az előzetes megbeszélésekre is meghivást kapjanak. — Walkó Lajos külügyminiszter legutóbb Genfben beható tárgyalásokat folytatott a készülő jóvátételi konferenciáról, egyrészt Streeruvitz osztrák kancellárral, másrészt több a keleti jóvátételi konferenciára meghivott állam vezető politikusaival. Ezeken a tárgyalásokon Walkó kellő információkat szerzett a készülő konferencia anyagáról s ekkor már körülbelől bizonyossá vált — hogy Magyarország is meghivást kap a konferenciára. A késedelmet már ezért is minden tekintetben megmagyarázhatatlannak tartják.

Budapesten a pénzügyminisztériumban folytatódtak azok a megbeszélések, amelyek a keleti jóvátételi konferencia anyagát készitik elő. — Részletes ismertetések, kimutatások készülnek Magyarországpénzügyi helyzetéről. Megindult az a munka is, amelynek célja az állam pénzügyi megterhelésére vonatkozó anyag összegyüjtése is.

Magyarország ma olyan helyzetben van, hogy semmiféle ujabb megterhelést elviselni nem tud. — Ezt adatszerüen fogja a magyar delegáció adott esetben a jóvátételi konferencia elé tárni.

Walko külügyminiszter ugyancsak fontos tanácskozásokat folytatott a keleti jóvátételi konferenciáról. — A tárgyalások most szakadatlanul folynak, ugy hogy mire a meghivás kormányunkhoz megérkezik, a teljes anyag birtokában indul utnak a pénzügyi szakértőkből álló magyar delegáció. — **A delegációt előreláthatólag maga Wekerle Sándor pénzügyminiszter fogja vezetni** és tagjai sorába legkiválóbb pénzügyi szakembereink lesznek. — Pénzügyi körökben általános az a felfogás, hogy eleve sikerül majd minden olyan kisérletet megakadályozni, amely arra irányulna, hogy Magyarországot bármiféle ujabb jóvátételi teherrel sujtsák. A legsulyosabb helyzetben vergődő magyar közgazdaság semmiféle ilyen jóvátételi megterhelést elviselni nem tudna.

9000 HOLDAS ERDŐ LÁNGOKBAN ÁLL.

Londonból jelentik: Az amerikai Oregon államban Portlandtól 40 mérföldnyire egy 9000 holdas kiterjedésü erdő egy hét óta lángokban áll. Legalább öt lakóépület, egy nagy szálloda és két iskola égett le. Estacada városát csak a szél fordulása mentette meg a pusztulástól. Borzalmas tángtenger közeledett a városhoz, melytől már csak őt mérföldnyire állott, mikor a szél megfordult és a tüzoltók időt nyertek. Kétségbeesett erőfeszitéssel igyekeztek a városhoz közel eső erdőben a tüzet eloltani.

Tiszta édes must az Angol Királynőben

Iskolatáskák
bőröndök, háztartási cikkek kefék festék nagy raktára
Kántor Ernő és Társa
Debreczen, (Városháza épület)

Megelevenedett rémregény

Titokzatos, kettős rablógyilkosság Párisban. — Holttest az utazókosárban. — Anyát és fiát egymásután gyilkolták meg. — A csodaszép gyászruhás fiatal nő gyanus szerepe.

Párisi jelentés ritka, fölötte borzalmas és titokzatos, kettős bünesetről ad hirt. Mintha csak valami rémregény elevenedett volna meg. Az ügy teljesen érthetetlen és valósággal félelmes. Előzményei négy hónappal ezelőttre nyulnak visza.

Négy hónappal ezelőtt párisi lakásán megfojtva találtak egy özvegyasszonyt, Madame *Blancot*. A rendőri nyomozás nem tudta kideriteni sem a gyilkosság körülményeit, sem a tetteseket. Csupán annyit lehetett megállapitani, hogy a meggyilkolt öregasszony kétségbeesetten dulakodhatott támadóival.

A rendőrség rövid idő mulva megállapitotta, hogy

a nyomozás holtpontra jutott.

Hiába sürgette a rendőrség munkáját a meggyilkolt asszony első házasságából származó fia, Emile Rigaudin könyvelő. Az ügy olyan homályos volt, olyan kevés nyom állott rendelkezésre, hogy a rendőrség nem tudott eredményes munkát produkálni.

Most azután borzalmas fordulat állott be ebben az ügyben. A lillei pályaudvaron már napok óta gazdátlnul hevert egy hatalmas nádfonatu utazókosár, melyet még Párisban adtak fel. A vasutasoknak feltünt, hogy milyen türhetetlen büz árad ki a kosárból. Felbontották — és

egy összeroncsolt fejü férfi holttestet találtak benne.

A pályaudvari detektivek nyomban átkutatták a holttest ruhájának zsebeit és az iratokból megállapitották, hogy a szörnyen megcsonkitott ember Emile Rigaudin, a nehány hónappal ezelőtt megölt özvegyasszony fia.

Most már lázas engergiával indult meg a nyomozás. Sikerült megállapitani, hogy szeptember 9-én adták fel az utazókosarat a párisi északi pályaudvaron. Egy fiatal férfi felmutatta Lillebe szóló III. osztályu jegyét és ennek alapján kérte, hogy hatalmas podgyászát a csomagkocsiba felvegyék.

A kosarat lemérték, 70 kiló volt. A feladó azt mondotta, hogy ruhadarabokon kivül élelmiszer van a kosárban.

Akadálytalanul leivették a Csomagot, amely meg is indult Lille felé az esti vonattal. Nagyon valószinü azonban hogy a feladó nem ült fel hanem a csomag feladása után eltávozott a pályaudvarról.

Párisban nyomban Rigaudin lakására siettek a detektivek a szörnyü lelet felfedezése után. A ház mester elmondotta, hogy Rigaudin szeptember 8-án este távozott el utoljára a lakásáról. Másnap

egy csodaszép fiatal gyászruhás hölgy kereste Rigaudint

és érdeklődött, hogy mikor tér vissza. Ugyanaznap négy vagy öt idegen akcentussal beszélő rosszul öltözött fiatalember is kereste a könyvelőt. Nem akarták elhinni, hogy nincs odahaza. Felmentek, becsengettek a lakásba, aztán csalódottan távoztak.

Másnap egy furcsa, rosszul öltözött, rendetlen, 40 év körüli külföldi nő jelent meg a házmesternél.

Ez a nő ugyszólván egy szót sem tudott franciául. Csak nehezen lehetett vele megértetni, hogy Rigaudin nincs otthon. Attól kezdve senki sem kereskte többé Rigaudint.

A rendőrség egyelőre teljesen tehetetlenül és tanácstalanul áll szemben ezzel a borzalmas kettős gyilkossággal.

Semmi nyom sincs arra nézve, hogy kik tehették el láb alól először az anyát, azután a fiut.

Rigaudinnak alig voltak francia ismerősei. Állandóan gyanuskülsejü külföldiekkel érintkezett,

akikről a házbeliek semmi közelebbit nem tudnak. Ez is nagyon megnehezíti a rendőrség munkáját.

HATALMAS ÉTVÁGY, POMPÁS EMÉSZTÉS
Cigelka István sóscarbonátumos víz fogyasztása következtében. Árusitja
Kontsek Géza r. t. Debrecen.

Osszeállitották Debrecen város jövő évi költségvetését

A jövő évben öt százalékkal kevesebb lesz a pótadó.

Tegnap került nyilvánosságra Debrecen város 1930-ik évre szóló költségvetése, melyen Ary Lajos főszámvevő irányitása mellett az egész számvevőség heteken keresztül dolgozott. — A költségvetésből látszik, hogy ma már hatalmas összegekkel dolgozik Debrecen városa, amennyiben a költségvetés **általános részének végső számösszege meghaladja a 12 millió pengőt.**

Annak ellenére, hogy a szükséglet és fedezet között **közel egymillió kétszázezer pengő különbözet mutatkozik**, ami tehát tulajdonképen a deficit, mégis számitásba kell venni, hogy a helyzet ezen a téren is javult, — mert hiszen **az idén a költségvetési deficit pótlására öt százalékkal kevesebb pótadó szükséges. Tavaly ugyanis 55 százalék volt a pótadó, mig a jövő évre ezt 50 százalékra szállitották le.**

Még lesz alkalmunk bővebben visszatérni a költségvetés egyes részleteire, most egyelőre közöljük a két kötetre menő hatalmas munkának bevezetőjét az alábbiakban:

Méltóságos Polgármester Ur!

Debrecen sz. kir. város háztartásának és önálló vagyonkezelésü intézményeinek, továbbá a tulajdonában és kezelésében lévő nagyobb különálló alapok és alapitványok 1930 évi, a m. kir. Belügyminiszter urnak az 1927 : V. törvénycikk végrehajtása tárgyában kiadott 42.200—1927. számu körrendeletében foglaltak szerint összeállitott költségvetését tisztelettel beterjesztem.

A) ÁLTALÁNOSSÁGBAN:

I. rész.

Debrecen sz. kir. város háztartásánál:

rendes szükséglet 11.991.176 P, rendkivüli szükséglet 50.434 P, együtt: 12.041.610 P; — rendes fedezet 10.845.534 P, rendkivüli fedezet —.—; = 10.845.34 P. — Költségvetési hiány: 1.196.076 P.

II. rész.

Debrecen sz. kir. város önálló vagyonkezelésü intézményeinél:

szükséglet 4.938.283 P, — fedezet 5.495.303 P. — Üzemi felesleg: 557.020 P.

III. rész.

Debrecen sz. kir. város tulajdonában és kezelésében lévő nagyobb különálló alapok és alapitványoknál:

szükséglet 3.162.587 P, — fedezet 2.074.633 P. Költségvetési hiány: 1.087.954 P.

B) RÉSZLETEIBEN:

I. rész.

Debrecen sz. kir. város háztartásánál:

a) **Fedezet.**

I. csoport. Általános igazgatás 3.369.118 P, amely az összes bevétel 31.06%-a; 1929 évben volt 36.02 %, 1930 évben 4.96%-kal kevesebb.

II. csoport. — Közegészségügy 209.414 P, amely az összes bevétel 1.93%-a; 1929 évben volt 2.08%, 1930 évben 0.15%-kal kevesebb.

III. csoport. Közoktatás, közmüvelődés, vallás 252.324 P, amely az összes bevétel 2.33%-a: 1929 évben volt 2.24%, 1930 évben 0.09%-kal több.

IV. csoport. Szegényügy és népjólét 168.625 P, amely az összes bevétel 1.55%-a; 1929 évben volt 1.56%, 1930 évben 0.01%-kal kevesebb.

V. csoport. Közélelmezés 494.242 P, amely az összes bevétel 4.56%-a, 1929 évben volt 5.05%, 1930 évben 0.49%-kal kevesebb.

VI. csoport. Városépités, utcák, terek, járdák gondozása 145.798 P, amely az összes bevétel 1.35%-a; 1929 évben volt 1.49%, 1930 évben 0.14%-kal kevesebb.,

VII. csoport. Vagyonigazgatás. 4.231.642 P, amely az összes bevétel 39.02%-a; 1929 évben volt 42.18 %, 1930 évben 3.16%-kal kevesebb.

VIII. csoport. Hitelügyek 1 millió 974.371 P, amely az összes bevétel 18.20%-a; 1929 évben volt 9.38%, 1930 évben 8.82%-kal több.

Összesen: 10.845.534 P, amely az összes bevétel 100%-a, 1929 évben volt 100%, 1930 évben 8.91%-kal több, kevesebb.

b) **Szükséglet.**

I. csoport. Általános igazgatás 3.467.974 P, amely az összes kiadás 28.80%-a; 1929 évben volt 30.62%, 1930 évben 1.82%-kal kevesebb.

II. csoport. Közegészségügy — 452.316 P, amely az összes kiadás 3.76%-a; 1929 évben volt 3.96%, 1930 évben 0.20%-kal kevesebb.

III. csoport. Közoktatás, közmüvelődés, vallás 1.742.387 P, amely az összes kiadás 14.47%-a; 1929 évben volt 9.26%, 1930 évben 5.21%-kal több.

IV. csoport Szegényügy és népjólét 270.912 P, amely az összes kiadás 2.25%-a; 1929 évben volt 2.11 %, 1930 évben 0.14%-kal több.

V. csoport. Közélelmezés 324.916 P, amely az összes kiadás 2.70%-a; 1929 évben volt 2.83%, 1930 évben 0.13%-kal kevesebb.

VI. csoport. Városépités, utcák, terek, járdák gondozása 803.845 P, amely az összes kiadás 6.67%-a; 1929 évben volt 7.94%, 1930 évben 1.27%-kal kevesebb.

VII. Vagyonigazitás 2.610.855 P, amely az összes kiadás 21.68%-a; 1929 évben volt 22.96%, 1930 évben 1.28%-kal kevesebb.

VIII. csoport. Hitelügyek 2 millió 368.405 P, amely az összes kiadás 19.67%-a; 1929 évben volt 20.32%, 1930 évben 0.65%-kal kevesebb.

Összesen: 12.041.610 P, amely az összes kiadás 100%-a; 1929 évben volt 100%, 1930 évben 5.35%-kal több, kevesebb.

Költségvetési hiány: 1.196.076 P, amely az összes bevétel 11.03%-a; 1929 évben volt 14.53%, 1930 évben 3.50%-kal kevesebb.

A számbavehető és a fentebbiekben esmertetett szükségleti és fedezeti tételek egybevetése után tehát megállapitható, hogy:

a) Debrecen sz. kir. város háztartásánál az 1930 évi költségvetésihiány 1.196.076 P;

b) Debrecen sz. kir. város önálló vagyonkezelésü intézményeinél az 1930 évi költségvetési üzemi felesleg 557.020 P:

c) Debrecen sz. kir. város tulajdonában és kezelésében lévő nagyobb különálló alapok és alapitványoknál az 1930 évi költségvetési hiány 1.087.954 P.

Debrecen sz. kir. város háztartásánál a fentiek szerint jelentkező 1.196.076 P költségvetési hiány a községi pótadó alapját képező házadó, földadó, társulati és tantiéme adó 2.395.514. 65 P-ben megállapitott adóalap után számitott 50%-os községi pótadóval fedezetet nyer.

Debrecen sz. kir város önálló vagyonkezelésü intézményeinél a lefolyó évi szeptember hó 30. napjáig a mulasztás felsorolása mellett megujithatók. Ez a rendelkezés különösebben vonatkozik a földbirtokrendezés során juttatott házhelyeken épitett házakra.

Felhivja a városi adóhivatal mindazokat, akiknek adómentességi kérelme elkésés cimén utasittatott el, hogy folyó évi szeptember hó 30. napjáig — az épült ház tervrajza, használatbavételi engedélye csatolása, valamint a mulasztás okainak felsorolása mellett — kérelmüket a m. kir. Adóhivatalhoz nyujtsák be.

irások és az ujitási alap kellő dotálása után jelentkező 557.020 P üzemi felesleg — a társasági szerződés és az alapszabályokban biztositott nyereség és jutalékrészesedés fedezésére szükséges összeg levonása után — a háztartás költségvetésében fedezetképen előirányoztatott.

Debrecen sz. kir. város tulajdonában és kezelésében lévő nagyobb különálló alapok és alapitványoknál 1930 évi költségvetési hiányként kimutatott 1.087.954 P fedezetéről nem kell külön gondoskodni, mert ez az összeg az utadó cimen kivetett 10%-os pótadóval és a háztartás költségvetésében elszámolt különféle dotációkból teljes kiegyenlitést nyer.

Debrecen, 1929 julius 31.

Teljes tisztelettel:

Ary Lajos, főszámvevő.

Meglepő eredménnyel végződött a városi birtokok tegnapi bérbeadási árverése

A sulyos gazdasági helyzet ellenére meglepő eredménnyel végződött tegnap a városházán néhány városi birtok bérbeadási árverése. Ezeket a birtokokat augusztus 21-én bocsátották árverés alá és már akkor is igen jó eredményeket értek el. A törvényes határidőn belül azonban még utóajánlatok is érkeztek, mire el kellett rendelni az utóajánlati árverést. Ennek az eredménye aztán még az elsőt is jóval felülmulja.

A Baik—Szilágyi-féle vágóhid melletti 11 kat. hold 1489 négyszögöl területü földbirtokért tavaly 406 pengőt fizettek, az idén az első árverésen 420 pengőt igértek. Tegnap a kikiáltási ár 462 pengő volt, árvereltek rá hárman: Szabó Lajos 680, Magyar Istvánné 730, Botos Dezső pedig 735 pengőt igért érte.

A Mikepércsi-ut baloldalán fekvő 6 kh. és 290 négyszögöl területü birtokért tavaly 14 pengőt fizettek holdanként évenként. A mult árverésen 30 pengőt igértek, utóajánlat folytán most a kikiáltási ár 33 pengő volt. Az ügyészség megbizásából Kovács Gyula 41, Botos Dezső pedig 42 pengőt igért a tegnapi árverésen.

A Balmazujvárosi-ut 6. szám alatt fekvő 1 kat. hold és 1200 négyszögöl területü földbirtokért tavaly fizettek az egészért 80 pengőt, a multkori árverésen ajánlottak érte 280 pengőt, utóajánlat folytán a tegnapi árverésen a kikiáltási ár 310 pengő volt. Ketten versengtek érte, Szabó Lajos 325, vitéz Vargha Józsefné 350 pengőt ajánlottak meg.

A multkori árverésen a Hadházi-ut és a vasutvonal között az apafájai vasuti megállónál elterülő 1385 négyszögöl városi földre is tettek ajánlatot, az uj árverésen azonban ez a föld már nem szerepel, mert a város odaadta a bányászati kirendeltségnek arra a célra, hogy a vasuton érkező és a mélyfurásokhoz szükséges anyagokat ott leraktározzák.

A hortobágyi csendőrségi épület mellett fekvő 3 kat. hol birtokért tavaly 20 pengőt fizettek holdanként. A mult árverésen igértek érte 26 pengőt, utóajánlat folytán a kikiáltási ára tegnap 28,60 P volt. Nagy Sándor mátai biztos 40, a csendőrörs pedig 40.50 pengő igért érte.

A Mátán fekvő, a Hortobágy-folyó és a vasut mellett elterülő 109 kat. hold és 1479 négyszögöl területü földbirtokért a tegnapi rendes árverésen 20 pengő kikiáltási árral szemben Fésüs Lajos vette bérbe 24-ért holdanként. Enghy Róbert 23 pengőt igért érte.

Az itt felsorolt eredmények eller utóajánlatot nem lehet beadni. Az árverés eredménye felől dr Vásáry István polgármester határoz.

SZEPTEMBER 30-IG LEHET BEADNI A HÁZADÓMENTESSÉG IRÁNTI KÉRVÉNYEKET.

A m. kir. pénzügyminiszter 74500—929. VII. sz. körrendeletével elrendelte, hogy mindazon ideiglenes házadómentesség iránti kérelmek, melyek benyujtásuk idején azon okból utasittattak el, mert a vonatkozó törvényes rendelkezés szerint elkésetten adattak be, — **folyó évi szeptember hó 30. napjáig a mulasztás felsorolása mellett megujithatók.** Ez a rendelkezés különösebben vonatkozik a földbirtokrendezés során juttatott házhelyeken épitett házakra.

Felhivja a városi adóhivatal mindazokat, akiknek adómentességi kérelme elkésés cimén utasittatott el, hogy folyó évi szeptember hó 30. napjáig — az épült ház tervrajza, használatbavételi engedélye csatolása, valamint a mulasztás okainak felsorolása mellett — kérelmüket a m. kir. Adóhivatalhoz nyujtsák be.

„A CSODÁLATOS AGGASTYÁN".

Egy angol lap dicsérete Apponyiról

London, szept. 17. A Manchester Quardian foglalkozik a népszövetség legkiválóbb szónokaival és az elsők között emliti Apponyi Albertet. **„Ez a csodálatos aggastyán"**, aki Magyarországot képviselte a népszövetségben. Apponyi Albert gróf magas kora ellenére ifju frisseséggel dolgozik, sohasem lankad, kétségkivül ő az ülés legkimagaslóbb szónoka. Pompásan beszél angolul és franciául és beszéde során alig nézett a jegyzetekbe.

Gambrinusban állandóan frissen csapolt sör, elsőrendü borok, magyar konyha. Zóna és abonoma Minden este cigányzene.

Ne dobja el!
használt nyakkendőjét!
50 fillérért
ujjáalakitja
HERMANN
Hatvan u. 31.

Az Alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye közgyülése

Bizalmát és ragaszkodását fejezte ki a közgyülés Baltazár püspök iránt. — Minden ref. lelkész 200 pengős életbiztositást köt a Kálvineum javára.

Az Alszószabolcs-hajduvidéki református egyházmegye tegnap délelőtt tartotta az egyház tanácstermében kögyülését, melyen Bartha László esperes és Szomjas Gusztáv főgondnok elnökölt.

A megnyitó ima után *Szomjas* Gusztáv tartott nagyobb beszédet. Rámutatott a nehéz gazdasági helyzetre, melyet az egyházi s érez Utalt dr Baltazár Dezső püspöknek arra az akciójára, hogy a más felekezeti oldalról jövő támadások kal szemben megvédi az egyházat. A közgyülés bizalmát és ragaszkodását fejezti ki a püspök iránt bátor fellépése miatt és annak a reményének adott hangot, hogy a másvallásuaknak azzal a részével amely az uszitásoknak nem ül fel, együtt müködhetnek.

A tárgysorozat megvitatása során módositották a lelkészek nyugdijtörvényét, melynél fontos határozat, hogy a lelkészek nyugdijának lényeges emelése folytán a nyugdijintézeti hozzájárulást ugy a lelkészek, mint a gyülekezet tagjai részére csaknem 100 százalékkal kellett felemelni.

Elhatározták a lelkészek, hogy a Kálvineum javára régebben tett alapitványok felélesztése iránt akciót kezdenek. Annak idején az alapitványokat hadikölcsönbe fektették s igy azok elértéktelenedtek. Ezt az alapitványt most olyan módon ujitják meg, hogy minden lelkész *legalább 200 pengős életbiztositást köt a Kálvineum javára.*

A közgyülés üdvözölte Makláry Károlyt főjegyzővé történt megválasztása alkalmával.

Dr Molnár Béla egyházmegyei főjegyzőt egyházmegyei tanácsbirává választották meg.

Több kisebb jelentőségü, inkább adminisztrációs természetü ügy le tárgyalása után a közgyülés délután ért véget.

A közgyülés tagjai délben az Angolban közebédre gyültek össze, délután pedig birósági ügyeket tárgyaltak.

Ha kerékpár, legyen az „ATLASZ“

Részletre és készpénzért olcsón kapható:

Soltész, Püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám

Méltányos módon rendezték az adóhátralékokat

A három évnél régibb tartozások jelentékeny részét törölték.

A parlament szünete után *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter rendeletet intézett az összes pénzügyigazgatóságokhoz, hogy a vidéki adótartozások rendezését szeptember 15-ig vigyék keresztül. A pénzügyminiszter rendelete értelmében a nyár folyamán az összes pénzügyigazgatóságok megkezdték az egyes felek meghallgatását és esetenként bírálták el, hogy a három évnél régebbi adótartozások behajtásánál milyen eljárást tanusítsanak.

A vidék adórendezésének ügye a mai nappal befejezést nyert. A vidék összes pénzügyigazgatóságai meghallgatták a feleket és az adózó polgárok anyagi visoznyaihoz képest állapitották meg azokat a kötelezettségeket, amelyeket az adóhátralékoknál az egyes feleknek be kell tartaniok. A pénzügyminiszter rendeletében utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy a legnagyobb méltányossággal és humánusan bírálják el az egyes eseteket. Igy *a három évnél régebbi adótartozások rendezésénél igen sok esetben teljesen elengedték a hátralékokat, más esetben igen nagy számmal engedték el a tartozás egy bizonyos részletét, a többi esetekben pedig részletfizetést engedélyeztek kamatmérséklléssel együtt.* Ahol a pénzügyigazgatók meggyőződtek arról, hogy az adózó jelenlegi helyzete nem teszi lehetővé az adóhátralék megfizetését, vagy sulyos károsodással járna ránézve, illetve existenciájában veszélyeztetné, a miniszteri rendelkezés szellemében a legmesszebb menő jóindulattal kezelték az ügyeket.

Igen nagy összegre rug az elengedett adók értéke s természetesen a kedvezményes fizetés engedélyezése is jelentős összeget tesz ki. A pontos jelentéseket október 10-ig fogják beküldeni az egyes pénzügyigazgatóságok a pénzügyminisztériumba, de a mostani jelentésekből is látható, hogy minden téren kersztülvitték azt a méltányos elbánást, amelyre Wekerle Sándor pénzügyminiszter elsősorban sulyt helyezett.

Az egész ország területén hónapokon át folytak ezek az adómérséklési, illetve adóelengedési tárgyalások és a pénzügyminisztériumba érdemleges panasz egyáltalában nem érkezett be.

Ez is mutatja, hogy a pénzügyminiszter utasításait szigoruan szem előtt tartották a vidéki közegek, amikor az adózók vagyoni helyzetének megállapításáról szó volt.

Protestáns vezető férfiakat tiszteletbeli doktorokká avatnak a debreceni és pécsi egyetemen

Tudományos kitüntetések a protestáns emlékünnepek alkalmából.

A kormányzó, illetékes helyről nyert értesülésünk szerint, megengedte, hogy számos protestáns egyházi és világi kitünőséget egyrészt a debreceni, másrészt a pécsi tudományegyetemen a theológiai tiszteletbeli doktorává avassanak.

A nagyszabasu diszdoktori kitüntetéseknek a speyeri birodalmi gyülés 400 éves fordulóján, valamint Luther Márton és Nagy Kátéja megjelenésének 400 éves fordulója adott alkalmat és emeli a kitüntetésep aktuálitását magyar vonatkozásban még Bethlen Gábor halálának 300 éves és Károlyi Gáspár születésének 400 éves fordulója.

Ezeknek az aktualitásoknak és annak a kapcsán, hogy a pécsi Erzsébet tudományegyetem evangélikus hittudományi kara most készül uj épülete alapkőletételének ünnepére, a kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére megengedte, hogy több külföldi kiváló protestáns egyházi és közéleti vezető férfiun kivül dr. Ravasz László dunamelléki, dr. Antal Géza dunántuli református püspököket. Soltész Elemér református tábori püspököt, Payr Sándor és Stráner Vilmos egyetemi tanárokat, továbbá a külföldi protestáns egyházak képviselői közül Nánássy Lajost, a független amerika magyar református egyház esperesét, Csutoros Eleket, az egyesült amerikai magyar református egyház esperesét,

a debreceni Tisza István tudományegyetem a református hittudományok tiszteletbeli doktorává avassa

és részükre a tiszteletbeli doktori oklevelet kiszolgáltassa.

Ezenkivül megengedte .hogy báró Prónay Dezsőt, az evangélikus egyház tiszteletbeli egyházi és iskolai felügyelőjét, báró Radvánszky Albertet, az evangélikus egyház egyházi és iskolai felügyelőjét, Geduly Henriket, a tiszai evangélikus egyházkerület püspökét, Kapi Bélát, a dunántuli evangélikus egyházkerület püspökét, dr. Schneller István nyugalmazott egyetemi tanárt, dr. Ravasz Lászlót, a dunamelléki református egyházkerület püspökét és Kiss Ferencet, a Tisza István tudományegyetem nyilvános rendes tanárát az Erzsébet tudományegyetem theológiai tiszteletbeli doktorrá avassa és részükre a tiszteletbeli doktori oklevelet kiszolgáltassa.

Artatlanul töltött 33 hónapot fogságban

Ötszáz pengő kártéritést kapott.

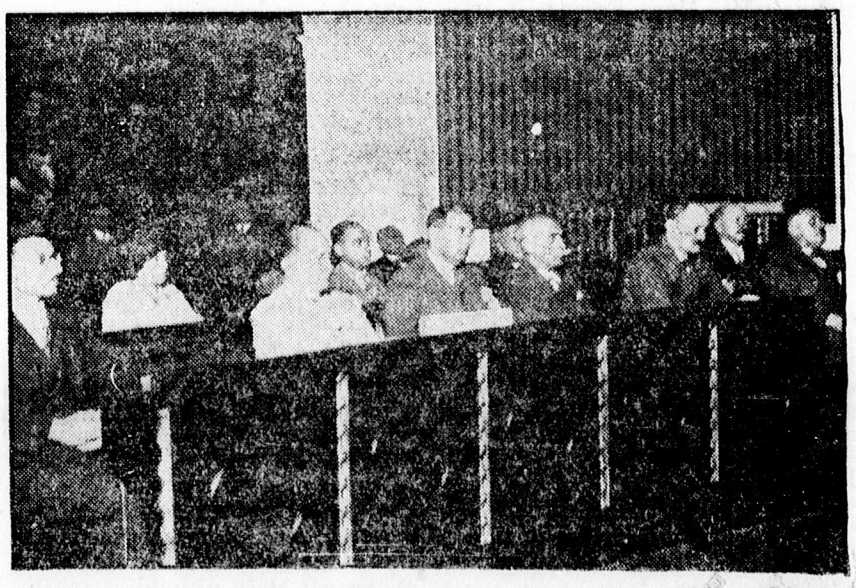
Budapest, szeptember 17. *Kassier* Oszkár rézöntő 1921-ben Rákospalotáról Budapestre utazott és a vonaton politizálgatás közben kifakadt a csendőrök ellen. A királyi ügyészség osztály elleni izgatás büntette címén Kassier Oszkárt bünvádi eljárás alá vonta. A gyorsitott tanács néhány tanu terhelő vallomása alapján ötévi börtönbüntetésre itélte Kassiert s minthogy a gyorsitott tanács itéletei ellen nem volt helye perorvoslatnak, a büntetés nyomban jogerőre emelkedett és Kassier azonnal elkezdte a büntetés kitöltését. Harminchárom hónapi börtönbüntetést töltött ki már a rézöntő, amikor ügyvédje, dr Révész József dr ui bizonyitékokra hivatkozva, ujrafelvételi kérelmet terjesztett elő, amelynek alapján a törvényszék elrendelte az ujrafelvételi eljárást és ennek eredményéhez képest *Kassier Oszkárt felmentette az ellene emelt vád alól.* Most már a felmentő itélet vált jogerőssé, ugyhogy Kassier azonnal ki is szabadult és ügyvédje utján kártalanitási eljárást indított az ártatlanul elszenvedett fogság miatt a kincstár ellen. A királyi Kuria, amelynek jogkörébe tartozik a véleménymondás, megállapította a kártérítés jogalapját, az iratok felkerültek az igazságügyminisztériumba, ahol ötszáz pengő anyagi kártérítést állapitottak meg Kaisser javára.

KÖRÖZIK A FRANKFURTI BIZTOSITÓ ÜGYVEZETŐ-IGAZGATÓJÁT.

Majnafrankfurt, szept. 17. A Frankfurti Általános Biztositó összeomlásával kapcsolatban a frankfurti ügyészség tegnap este körözö levelet adott ki a biztositótársaság ügyvezetőigazgatója, Hermann Ehrlich ellen, miután a lefolytatott nyomozás arra a megállapitásra vezetett, hogy az ügyvezetőigazgató alaposan gyanusitható a sikkaszás büntettével és több más, a társulati törvénybe ütköző büncselekménnyel. A körözőlevél szerint a szökésben levő igazgató igazi neve Hersch Chaim, született 1882-ben a galiciai Stanislau városában. Hersch Chaim már julius közepén elutazott Frankfurtból, amikor pedig a Frankfurti Általános Biztositó anyagi bajairól még semmi sem szivárgott át a köztudatba. Frankfurtból való távozása óta az igazgató ismeretlen helyen tartózkodik.

A SIMPLON EXPRESS BELEFUTOTT EGY TEHERVONATBA.

San Pauló, szept. 17. A Simplon express hibás váltóállitás következtében Kümböcz állomáson belefutott egy tehervonatba. Két megrakott teherkocsi felborult, négy teljesen elpusztult. Két vasutas sulyosan megsebesült, a kár jelentékeny.

Kereskedők értekezlete a Kereskedelmi és Iparkamarában a hiteleződet védő javaslatról.

Az ország egyik legszebb és legnagyobb múzeuma a debreceni Déri Muzeum

— mondotta Móra Ferenc, aki egy napja tartózkodik már városunkban. — Beszélgetés az országos nevü iróval és archeologussal irodalmi terveiről, a négyezeréves sirokról, és az „Isten ostora" felkutatásáról.

Ősszel elő adást fog tartani Debrecenben Móra Ferenc.

Móra Ferenc neve már régen átjutott az ország határain. Egész fiatalember volt még, amikor már országosan ismerték, patinás irói nevét. Mondhatni egyetlen iró az országban, akit mindenki ismer és mindenki szeret is. Móra Ferenc helyét nehéz megjelölni a világirodalomban is. Mondják magyar Anatole Francé-nak, hasonlitják irásművészetét Sienkiewitz-éhez, valójában pedig az ő irodalmának oly széles a skálája, hogy megüti mindazokat a hangokat, melyet az irodalom zsenijei megszólaltattak.

A nagy szegedi iró példátlanul népszerü és méltóképen értékli is az ő zsenijét. Móra Ferencel megdől a régi közmondás: Senki nem lehet Próféta a maga hazájában; Móra Ferenc igenis prófétája nemcsak szükebb hazájának, a tiszamenti metropolisnak: Szegednek, de az egész országnak is. Legjellemzőbb erre, hogy, ha Szegedre elkerül egy idegen s megkérdi, hogy miről nevezetes a város, a nevezetes ségek elsorolása mellett elsőnek diesekedne el a „szögediek":

— Van Móra Ferencünk, meg Juhász Gyulánk is!

Bizony két ilyen nagy magyar értékkel egyetlen vidéki város sem diesekedhetik el.

MÓRA FERENC DEBRECENBEN

Kedden délután a városban: mint nagy szenzáció terjedt el a hir: Móra Ferenc Debrecenben van. A kálvinista Róma ismeri a nagy szegedi irót és szereti is. Ezt árulták el a ragyogó arcok. Szinte az volt az impresszióm, hogy Móra Ferencet ugy fogadja Debrecen városa, mint ha saját fia lenne. Eszembe jut: igy is két város vetekszik érte, — mint a nagy római iróért Homerosért, akit hét város tartott magának. Móra Ferenc ugyanis Kiskunfélegyházán született, de élete javát Szegeden élte le.

Kecskemét nemrégiben, — mint ismeretes — uccát nevezett el nevéről, Szeged pedig mint nagy fiával diesekedik.

Este volt alkalma beszélgetni Móra Ferencel a „Debreczen" munkatársának a Bika kávéházban. Érdekes profilja a belépőnek már az ajtóban feltünt. Fehér haja rásimul bal homlokára s ez arcának különös érdekességet kölcsönöz. Lényének valami különös varázsa van, ugyhogy a szemek rátapadnak s minden mozdulatát megfigyelik.

A szemek keresztüzében pedig biztosan ül Móra Ferenc Ecsedi István dr. muzeum-igazgató társaságában. Ép a régészetről folyik a szó, mikor asztalukhoz lépek. A szegedkörnyéki ásatásokról mesél a nagy tudós. Móra Ferenc, — mint tudvalevő — igen sok oldalu.

Legelősorban iró, költő, akinek a „Könnyes könyv" cimü verskötete a többi mellett gyöngye a magyar lirának; kiváló archaeologusa s nagyszerü nyelvész, a szegedi muzeum tudós igazgatója.

LEGUJABB REGÉNYE: SZENT BONIFÁCIA ÉLETE.

A szó, amikor leülök asztalukhoz, tovább folyik a régészetről, az ásatásokról. Móra Ferenc beszél, a hangja bársonyos, a szavai élvezetesen csengenek, csak az „ő" betü tünik fel a debreceni fülnek, ez azonban még fokozza a beszéd érdekességét. Móra Ferenc nagyon hires előadó művészetéről. Nála, szinte azt mondhatjuk: élvezetesebb előadója, tudományosabb társalgója nines az országnak.

— Mikor érkezett Debrecenbe? — kérdezem a nagy irót.

— Tegnap este, — feleli. Erdélyből jöttem

Két év után, az idén kivettem szabadságomat, hogy végre kialudjam magamat.

Mosolyog. Ellesi a gondolatomat.

— Igen, mert nem igen tudok én aludni. Reggel 5 órakor kelek és 12 óráig dolgozok. Igy is kevés az időm. Most azután eljöttem szabadságra, hogy végre kialudjam magamat. Szeptember 3-án indultam el Szegedről s Erdélybe utaztam.

Beszélgettünk Erdélyről. Közben megjegyzi Móra Ferenc irodalmi szempontból is hasznos volt az utja, mert egy témát talált, amelyből történelmi regényt ir.

Szent Bonifácia életét fogja feldolgozni,

valószinüleg még az ősz folyamán. Szent Bonifác kriptálya ugyanis Nagyváradon van s megtekintésekor született meg a gondolat, hogy a szent életét irja meg uj regényében.

— A téma roppant érdekes, — mondja — Szent Bonifác élete regénynek való. — Azt?n elmeséli dióhéjban az uj regény magvát.

A SZENT SZERELEMÉRT ÁLDOZTA FEL ÉLETÉT.

— Bonifác római centurió volt. Egy előkelő asszonyba, Aglájába szeretett bele. A szerelmi históriájuk hosszu s változatos volt. Abban az időben, a kereszténység üldözésekor az a hiedelem járta, hogy

a pogány beteg meggyógyul, ha keresztény holttest kerül közelébe.

Evégből azután a rómaiak házuk udvarában egy-egy keresztény holt testét hantolták el.

— Aglája beteg lett. Keresztény holttestet kerestek, de abban az évben már nem gyilkolták Rómában a keresztényeket. Bonifác — aki fel akarta áldozni az életét szerelmesének a meggyógyulásáért — hiába kereste a katakombákban buj dosó keresztények társaságát, nem végezték ki Rómában.

— Kisázsiába ment tehát, ahol akkor mészárolták legvadabban a keresztényeket.

Bonifác rövidesen felvette a keresztény vallást s még rövidesebben ki is végezték. Mielőtt azonban megölték volna, meghagyta, hogy holttestét szállitsák el Rómába Aglájához.

— Bonifác holttestét azután a XVII. században egyik váradi püspök elszállittatta Nagyváradra.

HOGY SZÜLETETT MEG „ÉNEK A BUZAMEZŐRŐL"?

— Mikor olvashatjuk ezt a regény? — érdeklődöm.

Móra Ferenc mosolyog.

— Nem olyan bizonyos, hogy olvasni fogod! Igy voltam két évvel ezelőtt is. Akkor Abbáziában nyaraltam. Mikor megérkeztem öt regénytéma volt a fejemben. Arra gondoltam, hogy megirok ott egyet közülök. Nem igy lett. Az első napokban olyan fáradt voltam, hogy nem tudtam dolgozni. Meg is irtam a kiadómnak, hogy ne számitson közel jövőben regényre.

— Két nap mult el s estefelé sétáltam a tengerparton. Egyszerre megkondultak a harangok s emlékezetemben hazarepültem. — Láttam a nagy magyar Alföldet rengő buzatábláival s valami csodálatos hangulat ejtett rabul. Aztán hazamentem s az iróasztai mellé ültem. Irtam.

Mintha diktálták volna, ugy irtam meg „Ének a buza mezőről" cimü regényemet.

Négy hét alatt elkészült a regény s a kiadó még előbb kapta meg a kéziratot, mint amikor le kellett volna szállitanom.

— Ezért mondom én, — folytatta mosolygósan, — hogy

az ami jót termel az iró, az nem az ő érdeme, de viszont, ha rosszat ir, az az ő büne.

AZ ORSZÁG LEGKÜLÖNB MUZEUMA A DEBRECENI DÉRI-MUZEUM.

A beszélgetés a Déri múzeumra terelődik. Móra Ferenc tulajdonképpen Ecsedy István dr. meglátogatására jött Debrecenbe azzal a céllal, hogy a vidéki múzeum igazgatók között alakuljon meg egy szövetség, amely a múzeumok kifejlesztését előbbre vihetné. Megérkezése után másnap, — kedden délelőtt elsőnek kereste fel Ecsedi Istvánt s ebben a kérdésben folytatott vele tárgyalásokat. A debreceni Déri múzeumról Móra Ferenc igen elismerőleg nyilatkozik:

— Az egész országban kétségtelen a Déri múzeum a legkülönb

ezt kénytelen vagyok elismerni. Aztán részletesen elmondja, hogy milyen praktikusan, modernül van berendezve a gyönyörü múzeum.

A debreceni múzeumnak igen gazdag a néprajzi osztálya, viszont a szegedi múzeum a régészetben utolérhetetlen.

A szegedkörnyéki híres ásatásokról beszélgettünk. Legutóbb, mondja, a Fehér-tónál folytattam ásatásokat. A fehértói sírok 1500 évesek. Eddig 250 sírt bontottunk fel, amelyekből igen értékes tárgyak kerültek elő.

ATTILA SIRJÁT MÁR RÉGEN KIRABOLHATTÁK.

Az ásatásokkal kapcsolatosan felvetettem Attilának a hun fejedelem sírjának kérdését. Utóbb, mint ismeretes, Olaszországban, Trentinoban is kutatják a hun fejedelem hármas koporsóját. —

— Nekem az a véleményem, — mondotta Móra Ferenc, hogy

Attila sirját sohasem fogják megtalálni.

Elsősorban az sincs pontosan megállapitva, hogy hol temették el Attilát. Azt mondja a történelem, hogy Netád mellett székelt a hun fejedelem, viszont nem tudjuk, hogy melyik folyó volt a Netád. Priscosrétor bizánci krónikás, aki Attila udvarában járt, leírja, hogy milyen úton találtak el a hun fejedelemhez, de leirásából, — mely egyébként hiteles, — nem lehet eligazodni. Az sincs kizárva tehát, hogy külföldön temették el a nagy hun fejedelmet.

Attila sirját, legnagyobb valószinüség szerint már kirabolták.

Igazolják ezt a feltevést az ásatásoknál szerzett tapasztalataim is. — A Fehértónál folytatott ásatásoknál is azt tapasztaltam, hogy a mélyebben fekvő sírok fel vannak durva. Tudvalevő, hogy a gazdagok mélyebbre temetkeztek azzal a céllal, hogy ki ne rabolhassák egykönnyen a sírt. Azok a sírok, amelyek magasabb földrétegben feküdtek, sértetlenek voltak, itt azonban alig-alig találtunk értékesebb tárgyra. Abban az időben ugy látszik

figyelemmel kisérték a gazdagok temetését s még kortársaik kirabolták a sírokat.

— Szöregen, — mondotta többek között találtunk nemrégiben igen értékes bronzkorbeli temetőt.

Négyezeréves sirokat ástunk elő.

—Attilával kapcsolatosan, — térek vissza az előbbi témához, — van egy másik történelmi regény témám. — Ugyanis Attila egyik fia, Mondó, elhagyta fajtájabelit s a rómaiakhoz szegődött. Itt tábornok lett s a harcok során fajtája ellen harcolt. Érdekesek a mellékkörülmények is.

MÓRA FERENC ELŐADÁST TART AZ ŐSSZEL DEBRECENBEN.

— Meddig marad Debrecenben? — érdeklődöm.

— Csütörtökön útazom tovább. — Nyiregyházára megyek, hol pár napig időzök. Azután átmegyek Miskolcra, onnan pedig a Dunántúlra útazok. Veszprémben meglátogatom a múzeumot s a dunántúli városok látogatása után megyek haza, Szegedre.

— Mikor tart előadást Debrecenben s mért maradt el a múltkori előadása?

— Semmi politikai háttere nem volt előadásomnak. — Hogy mikor tartok Debrecenben előadást? — Azt hiszem az ősszel. A Városok Kulturális Szövetkezete előadás sorozatot akar rendezni, s az én előadásom nyitná meg a sort. Gondolom ősszel lesz az első előadás itt Debrecenben.

Beszélgetésünk véget is ér. — Móra Ferenc, aki azért ment két év után szabadságra, hogy végre kialudhassa magát, siet lefeküdni.

Cserzy Béla.

HEVES VIHAROK FRANCIAORSZÁGBAN.

Párisbó ljelentik: Franciaország déli partjain ismét heves viharok tombolnak. Több városban nagy károkat okoz a vihar, igy Toulousban a vihar következtében négy ház összedőlt. — Viharos az időjárás a La Manche csatorna partjain is.

MEGTALÁLTÁK COLLI S NUNGESSER UTOLSÓ ÜZENETÉT

London, szeptember 17. Észak Walles partján a menai szorosban Angelesey mellett egy palackot találtak a következő üzenettel:

Colli és Nungesser. Szélességi fok 20, hosszúság 30, nyugatra. Benzin kifogyott, le kell szállnunk a vizre. A gép vízzel telt meg. Isten veletek.

A megjelölt pont az afrikai partok és Nyúgatindia között fekszik.

VILMA KIRÁLYNŐ A BÉKÉRŐL BESZÉLT.

Hága, szept. 17. A királynő férjének, valamint Juliana hercegnőnek a jelenlétében ma megnyitotta az országgyülést. A királynő trónbeszédében örömét fejezte ki afelett, hogy a világbékére olyan fontos nemzetközi értekezletet Hágában tarották meg. Hollandia erélyesen támogatja a Népszövetségnek azokat a törekvéseiket, hogy a nemzetközi konfliktusokat békés uton intézék el.

A királynő végül annak a reményének adott kifejezést, hogy Belgiummal minden vitás kérdésben rövidesen sikerül megegyezést létrehozni.

Negyven évvel ezelőtt végzett református lelkészek bensőséges találkozási ünnepélye a Kollégium Oratóriumában

Bensőséges ünnepély folyt le kedden délelőtt a Kollégium Oratóriumában. Negyven évvel ezelőtt, 1889-ben a theologiát végzett 17 hallgató elhatározta, hogy minden évtizedet összejövetellel fogja megünnepelni. Az 1889-ben végzett theologiai növendékek kedden délelőtt tartották meg negyedik találkozási ünnepélyüket.

A negyven esztendő alatt a 17 theologus közül 7 már meghalt, a tiz egykori osztálytárs pedig különböző helyeken hirdeti az Ur Igéjét.

A találkozási ünnepélyen **nyolcan jelentek meg.** részben családjukkal. Már hétfőn este találkoztak s a Kemény János „Kis pipa" vendéglőjében, ahol vacsora keretében ujitották fel a régi megoldhatatlan barátságukat.

A négytizedes találkozási ünnepély kedden délelőtt folyt le a kollégiumi Oratóriumban. Az ünnepély 9 órakor kezdődött s azon dr. Pokoly József egy. tanár (Debrecen), Báthory Gábor (Kiskunhalas), Kassay Béla (Tenke), Bottyán Pál (Erdőhegy), Szathmáry István (Remete), Kovács Gusztáv, Török Imre (Kisujszállás), Szakács József (Kisléta) jelentek meg, továbbá hozzátartozóik és a szép számu vendégsereg.

Tebenned bizunk elejétől fogva.... énekkel kezdődött az ünnepély, — majd Török Imre kisujszállási esperes-lelkész nagyhatásu és magasszárnyalásu imát mondott.

Az imának különösen befejező része volt megrázó, amely igy hangzott:

— Oh Örök Isten rendeléséből, bölcs akaratából, vannak köztünk, kiknek rettentő sorsuk, nehéz ke, **resztjük, magyar földön, de mégis idegen iga alatt szenvedve élni,, a hol a szivbe fagy a Himnusz és** hervad az ajkakra a magyar szó.... A gályák lánca tán könnyebb, mint mely bilincset szájra-szivre vet a tiltó ellenség, az emoreus, a pogány, a kegyetlen... **Oh Uram ne engedd el némulni ott a harangokat, csattanva bezárulni szép magyar iskolák ajtaját s elfoszlani széllé, némasággá a leggyönyörübb szót, a magyar beszédet...** Türő reményre tanitsd azokat, erre erősitsd meg őket lelkeddel, kik közülünk ott élnek szenvedésben... Majd egyszer, ha sustorogva forog a Göncöl szekér kerék, szikrázik a tejut s aranyport vájnak azon Csaba vezér ősi hunjai s Attila bontja hármas koporsóját... Hunyad, Bocskai, Bethlen csontkeze buzogányt és őskardot emel.... Rákóczi lelke Kassáról kiszáll s kurucok usszák át meztelen karddal szájukban a szép Tiszát... A Köntös gát alól kávészinü attilás honvédek pattannak elő... s a geszti sirból az a nagy kiszáll... akkor... akkor... majd hozd vissza őket nekünk... az ő vigaszságukra....

— **Addig pedig predikálják a nem hervadó reményt s a multat, jövendőt, melyet megbünhődénk, de amely egyik sem veszett el, mert nem veszhet el... sem a multunk, sem a jöendőnk, mindkettő mienk.** Áld meg őket, kik boldogan idejöttek s bizony sirva mennek vissza! Látjuk-e még egymást? Vagy már egy ujabb találkozáskor akik még élnek közülünk, márcsak arról lesz emlékezetes, hogy valahol meginf nagyon szomorun kongott a harang, mert az Urnak egy szolgáját kisérték az utolsó nyugalomra.

— Oh tarts meg minket, hogy el ne vesszünk, hogy imádkozhassunk még hozzád...

—**És áldd meg anyánkat az áldott öreg iskolát, a szent Collégiumot, a kirepitő fészket, az erős falu várat, küszöbét, homlokzatát, kik most nevekednek anyai keblén az „alma maternek"**, kik most vezérlik, intézik ügyeit.

— És azokat, akik egykor — oh áldott legyenek a haló porukban is — s életében az, aki még él, — minket vezettek, nagyok, tudósok, feledhetetlenek, kiket hálás lelkünk nem győz eláldani... Uram, te áldd meg őket ama dicsőségben!

Mindenekelőtt pedig a drága Siont, a probáltatottat, szelek és árviz által ostromoltat, de kősziklara épittettet... Ha ellene kél Te magad rontsd össze a Pokol kapuit... mert nem a Pokol, a Te országod lehet csak örök ama Poklokra leszállott, de Poklot meggzőzött diadalmas Jézus Krisztus által Amen...

Az ima után elénekelték Az Ur nékem örző pásztorom c. zsoltárt, melynek végeztével Pokoly József dr. egyetemi tanár felemelő, kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhalt társakról. Kassay Béla, tenkei lelkész üdvözölte dr. Erdős József ny. egyetemi tanárt, aki a találkozási ünnepélyt tartó lelkészeknek tanára volt. Erdős József dr. az egyetlen volt tanárjuk, aki még még életben van.

Az üdvözlő beszéd után dr. Erdős József ny. egy. tanár meghatódott szaakkal mondott köszönetet a negyven év előtti tanitványainak.

Az Oratóriumban lefolyt ünnepély után a jelenlévők a Kossuth uccai temetőbe vonultak, ahol felkeresték az elhalt tanárok: dr. Diesőfi József, dr. Balogh Ferenc és Menyhért János sirját.

Ezután dr. Baltazár Dezső püspöknél akartak tisztelegni a lelkészek, a püspök azonban még zeleméri birtokán tartózkodik.

A lelkészek ebédre Kemény János „Kis pipa" vendéglőjében gyültek össze. Az ebéd alatt felolvasta Pokoly József dr. egy. tanár Baltazár Dezső püspök levelét, amelyben kimenti magát sulyos elfoglaltságával. A püspök levele, melyet Pokoly Józsefhez intézett, igy szól:

Kedves Józsim!

Közbejött akadályok miatt nem lehetek olyan szerencsés, hogy találkozástokon részt vegyek. Hálásan köszönöm reám gondolástokat és mindnyájatokra Isten áldását kérem.

Zelemér, 1929 szept. 17.

Szeretettel igaz barátod:
Baltazár.

Ebéd után Pokoly József dr. a következő levelet irta Szabolcska Mihálynak, a nagynevü költő-papnak, amelyet a jelenlevők valamenyien aláirtak:

Debrecen, 1929 szept. 17.

Kedves Barátunk, egykor félve rettegett esküdt felügyelőnk!

Alul irott, 1889-ben végzett, akkor általad hü gonddal vezetett és felügyelt theologusok mai összejövetelükön szeretettel és hálával gondolnak reád, Kemény János cimboránk „Kis pipájá"-ban és kivánjuk, hogy lélekben még számos éveken ügyelj fel reánk.

Hiv barátaid
aláirások.

A jelenlétet igazolja:
Kemény János.

Három óra felé a negyven évvel ezelőtt végzett lelkészek meghatódottan, csókkal vettek egymástól bucsut, abban a reményben, hogy ujabb tiz esztendő munkássága után ismét találkoznak a félszázados találkozón.

MEGÉGETT HUSZ SZÉNSZÁLLITÓ VAGGÓN ÉS EGY SZÉNGŐZÖS.

New-York, szeptember 17. Portland (Maine) kikötőjének egy nagy szénraktárában tűz ütött ki, amely az épületet teljesen elhamvasztotta. — A tűznek ezenkivül húsz szénszállító kocsi és egy szénszállító gőzös esett áldozatul.

A hatalmas égés következtében a kár több mint félmillió dollár.

Rothermere lord ötvenezer pengőt jutalmolt Huszár Károlyhoz a Szent Imre-év céljaira

Budapest, szept. 17. Rothermere lord hosszabb levelet intézett Huszár Károly volt miniszterelnökhöz, az 1930-ra tervezett magyar Szent Imre-év előkészületeinek buzgó rendezőjéhez. A levélben többek között ezeket irja a magyar békerevizió ügyének nagy harcosa:

„Egyidejüleg engedje meg nekem, hogy *ötvenezer pengős csekket küldjek Önnek*, amelyet már londoni tartózkodás alatt felajánlottam a *Szent Imre-év ünnepségeinek előkészitésére*. Igaz örömömre szolgál, hogy ezt a csekket elküldhetem Excellenciádnak, saját személyem miatt is, de tudatában annak is, hogy a katolikus világnak ez a nagy gyülekezete a Szentatya áldásával fog megtörténni és mivel tudom, hogy Magyarországnak érdekeit a Szent Imre-év az egész világon szolgálni fogja. Kérem excellenciádat, hogy ezt az összeget a végrehajtó bizottságban használja fel és az Ön nagy és nemes munkájához a legteljesebb sikert kivánom. A legszivélyesebb üdvözlettel *Rothermere* lord."

Sok a tifuszbeteg Debrecenben, de a betegség enyhe lefolyásu

A roncsoló torokloh is nagyon elterjedt.

Debrecenben ismét nagyon sok tifuszos megbetegedés fordul elő. Most 50 uj tifuszos beteg került kezelés alá, mig a mult hónapról maradt 32. Ezek közül néhány meggyógyult, ugy hogy jelenleg a betegek száma 78-ra rug. — Az uj ötven eset közül 11 vidéki.

A tifuszesetek aránylag nem sulyosak. **Ebben a hónapban egyetlen haláleset sem fordult elő**, — a mult hónapban 10 százalék halt meg.

Igen nagy baj, hogy a klinikák nem képesek befogadni a sok beteget. Most ismét rendkivül nagy hiányát érzik az orvosok a járványkórháznak, amelynek felállitása nagyon sürgős volna. Köztudomás szerint ez az ügy javaslattétel végett a tisztifőorvos előtt van.

Feltünően sok a tifuszosok között a gyermek. Igy például ebben a hónapban is **az 50 uj beteg közül nem kevesebb, mint 25 gyermek van.**

Az első félhónapban a roncsoló torokloh is nagyon elterjedt. Husz eset fordult elő, szerencsére egy sem halálos kimenetelü. Kezelés alatt még 24 gyermek áll. Ugyancsak ebben a félhónapban 8 vörheny es esettel szaporodott a régi betegek száma, kezelés alatt áll még 23 gyermek.

SZINHÁZ ÉS MOZI

A szinházi iroda jelentése.

Még csak pár nap választ el a szinházi szezon megindulásától és a bérletek örvendetes megnövekedése egy nagy sikerü szezon minden előjelével biztatnak. Nap-nap után tömegesen jelentkeznek uj bérlők a régi törzsbérlők mellé és megállapitható, hogy a jövő szezonban divat lesz még pedig a bérlő közönség után itélve, előkelő divat lesz szinházba járni. A hallatlan nagy kedvezményekkel járó bérletek igen népszerüekké váltak és már csak egy pár páholy van kiadó az A, B, C és D bérleti napokra a földszintre. Ugy ezekre, mint a földszinti támlásszékekre állandóan lehet bérleteket váltani a szinházi titkári hivatalban reggel 10 órától déli 1 óráig és délután 4 órától este 7-ig.

A Cigánybáró diszelőadásával kezdi meg Kardoss Géza igazgató fizedik jubiláris szezonját. A debreceni szinészet történetében eddig egyedülálló jubileum évére az ország legnagyobb és legkiválóbb társulatát szervezte meg Kardoss igazgató és a szeptember 25-iki megnyitó előadás valóságos theatre parének igérkezik. A diszelőadás programja a következő: I. Nyitány játsza a m .kir. 11. honvéd gyalogezred zenekara. II. Ima elmondja Halassy Mariska. III. Himnusz énekli az egész társulat és ezután kezdődik meg K. Voith Ilonka operaénekesnő vendégfelléptével — Strauss János örökszép klasszikus operettjének előadása a Cigánybáró. Ennek az előadásnak keretében mutatkoznak be a társulat énekes művészei.

A prózai együttes bemutatkozása a Császár és komédiás cimü Hevesi darab szeptember 26-iki előadásának keretében lesz, mig az operettszemélyzet a Szökik az asszony c. óriási sikerü revüoperett pénteki premierje alkalmából történik meg.

Az összes bemutatkozó és a szinlapon hirdetett többi előadásra a jegyek árusitását szombaton reggel kezdi meg a szinház jegypénztára.

Meteor-ban szerdán: Csak felnőtteknek! **A singapori titok.** Bün ügyi dráma 8 felvonásban. Ramon Novarro és Joan Crawforddal. És a fényes kisérő műsor. Előadások 7 és 9 órakor.

Mozgószinházak müsorai.

Vigszinház:

Szerda, csütörtök. Szept. 18. és 19. Kizárólag csak 16 éven felüliek nézhetik meg!
Elise Jerusalem világhirü regényének filmváltozata:
A SZENT SKARABEUS
(Milada)
Társadalmi dráma egy leány életéből 8 felvonásban.
Főszereplők:
Grete Mosheim, Hollay Canillo, Gusztav Fröhlich.
Megelőzi:
DENNY és GYÁMLEÁNYA
Társadalmi életkép 7 vidám felvonásban.
Főszereplők:
Reginald Denny és Alice Day.

Uránia:

Szerda, csütörtök. Szept. 18. és 19.
Ludwig on Wolf, Costa Nevai Elnök cimü világhirü regényének filmváltozata:
A KARRIER
Társadalmi dráma 14 felvonásban.
Megelőzi:
A HOLDBÉLI FÉRFI
Vidám kalandok 6 felvonásban.
Főszerepben: **Ted Wells.**
Péntektől — **Vigszinházban:** Budapestet megelőzve **Huru és Huru** legujabb és legérdekesebb film attrakcija! A dzsungelben. Érdekes kalandok a Vörös horgony mulatóról — Afrika öserdőjéig. **Urániában:** Lagerlöff Zelma Nobel dijat nyert regényének filmváltozata: Gösta Berling, két rész 12 felvonásban. — Geta Garbó, Jenny Hasselquist és Lars Hanson. I. rész: Az ekebey-i gavallérok. II. rész: Az Észak gariboncziása.

Egy párisi folyóirat Debrecenről

Budapest után Debrecen az ország legfontosabb szellemi központja.

A Debreceni Zenekedvelők Köre több zenelapot járat, hogy informálva legyen a külföld zenei életéről, sőt nem egy külföldi zenelap közli a Zenekedvelők Köre zenei tudósításait.

A párisi zenei folyóiratok közt a legrégibb s legelőkelőbbek egyike a „Le Menestrel", mely kilencvenedik (90.) évfolyamát töltötte be. Kiadója Heughel, aki a híres 100.000 frankos operai dijat tüzte ki.

Ennek a folyóiratnak legutóbbi számában cikk jelent meg a debreceni országos dalosünnepről. Legnagyobb szimpátiával ir a magyar dalosügyről, a dalosok szervezetiségéről, az egyes dalárdák kiválóságáról.

Bennünket debrecenieket kivált az érdekel a cikkben, hogy különös szeretettel és elismeréssel ir Debrecenről.

A cikk megemlíti, hogy Debrecen, ez a nagy kálvinista város egyetemével, számos iskolájával, százados kulturális tradicióval Budapest után a mai Magyarország második szellemi fővárosa!

Jól esik olvasnunk a francia folyóirat megállapításait, mely után most már nem lokálpatriotizmusból, hanem elfogulatlan külföldi folyóirat megállapitása szerint is Debrecen visszanyerte száz évvel ezelőtti kulturális pozicióját. Akkor a „Debreceni Kör" állt a magyar irodalmi élet élén, tudomány tekintetében a kálvinista kollégium tanárai voltak a legkülönbek, ők irták az első magyar nyelvü tankönyveket, zenei téren a kollégiumi ének- és zenekar volt országos hirü.

Ma az egyetem és a különböző iskolák, kulturális egyesületek, a zenekedvelők köre, a Déri-muzeum, az itt megalakult országos városszövetség ujra központjává tették Debrecent a vidék szellemi életének. És ennek így is kell maradni. Debrecen város közönségének sohasem szabad megtagadni a kulturális haladáshoz szükséges eszközöket. A megmaradt Magyarországon nagy szerepre hivatott Debrecen ősi kulturájánál és fekvésénél fogva: nemcsak befelé, de a határokon tulra is ki kell sugározni centrálisan összegyüjtött szellemi energiáit.

A jog és pénzügyi bizottság ülése

Ötezer pengő segélyt ad a város a Reviziós Ligának. — Segélyügyek, iskola és óvodaügyek napirenden.

A jog és pénzügyi bizottság Zöld József főjegyző elnöklete tegnap délután 4 órakor a városháza tanácstermében ülést tartott.

Dr Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok inditványára javasolja a bizottság a kögyülésnek, hogy a *Magyar Reviziós Liga* céljainak támogatására 5000 pengő segélyt állitsanak be az 1930-ik költségvetésbe.

Ugyancsak Csürös tanácsnok javaslatára megszavazott a bizottság a *városi daleggyletnek 1000 pengő segélyt*, a Tisza István Tudományos Társaságnak, mely rendkivül értékes munkásságot fejt ki 1000 pengő állandó évi segélyt.

Ugocsa és Beregvármegyék átiratát a *szülésznőügy* törvényhozás utján való megoldás tárgyában hasonló felirattal támogatják a kormánynál.

A nemzet vértanui országos emlékmü bizottság kérelmére *500 pengő* hozzájárulást szavaztak meg az emlékmü felállitása céljára.

Dr Csürös tanácsnok tett előterjesztést a létesülő kismacsi állami iskola telkének megvétele tárgyában. *400 □-öl telket Kati Mártonné az iskola céljaira ingyen felajánlott.* A törvény szerint azonban 2 hold föld kel minden tanyai iskolához. Igy tehát 2800 négyszög öl telket még meg kell vásárolni. A bizottság javasolja, hogy *4000 pengőért vásárolják meg a szükséges földterületet.*

A törvényhatóság annak idején elrendelte *5 uj óvoda épitését.* A munka már folyik is. A bizottság Csürös javaslatára inditványozza a közgyülésnek, hogy a törvényhatóság *5 uj óvónői és 5 dajkai állást szervezzen.*

Több kisebb ügy letárgyalása után a bizottsági ülés véget ért.

China vashor
vérszegénységnél és étvágytalanságnál kitünően bevált házi szer.
Félliteres üveg 2·50 P.
Kapható: a készitő
Grósz Nagy Ferenc
gyógyszertárában.
Szinház mellett.

Bikszád Gyógyfürdő
a hurutosok Mekkája, gyomorbajosok és légzőszervek speciális gyógyhelye!
Augusztus 21-től 30 százalék árengedmény, a román vasutakon 25 százalék kedvezmény. Román vizum 7 pengő (50 százalék)
Ivókura. Inhalatórium. Hidevízkura. Strandfürdő. Állandó fürdőorvos. Napi penzió 240 leitől. Felvilágositást nyujt a fürdőigazgatóság Baia-Bicsad és
kirendeltségünk Debrecen, Péterfia-t 42. sz. Telefon 547
Bikszádi gyógyforrásviz gyomorfájás, nehéz emésztés és gyomorégés ellen a legjobb!

A legszebb siker jegyében zajlott le a Nyilastelepi Dalkör bemutatkozó ünnepe

Az elmult héten emlékeztünk meg arról a kulturális és minden tekintetben dicsérendő mozgalomról, mely a Nyilas-telepen indult meg a kultura és művészet, haladás szolgálatában. Ennek a kulturális megmozdulásnak első szép teljesitménye volt az ujonnan megalakult Törekvés dalárdának a bemutatkozása vasárnap délután öt órakor a Népkör helyiségében. Ebből az ünnepélyes alkalomból a Nyilas-telepi Népkör rendezett egy remek összeállitásu müsoros délutánt, melyen igen szép számu közönség jelent meg, sőt megjelent a város érdemes polgármestere, dr *Vásáry* István is dr *Balla* Bertalan városi tanácsossal.

A város első polgára meggyőződhetett arról a fontos és értekes kulturmunkáról, mit ezen a telepen a Népkör végez érdemes elnökével, *Benedek* Sándor máv. főmérnökkel az élen

A szép müsoru ünnepély minden tekintetben a legszebb siker jegyében zajlott le és a szokásos mükedvelői nivót jóval felülhaladta.

A müsor első száma volt Benedek főmérnök erre az alkalomra irt remek versének elszavalása, mit nagy siker mellett adott elő Tokaji Aranka. A Törekvés dalárda mutatkozott aztán be kitünő karnagyával, Szoleczky Edével, mikor is tökéletes interpretálásban hozta ki a Nemzeti Hiszekegy szépségét.

A Nemzeti Hiszekegy eléneklése után Benedek Sándor mondott az ő ismert szónoki készségével magas szárnyalásu, remek beszédet, mely izzó hazafiságtól, lelkes kulturrajongástól volt áthatva. Földi Lajos Krüger Aladár egyik nagyhatásu irredenta versét szavalta el kitünő előadásban. A vers címe: Mozdonyok beszélgetnek Aradon.

Azután jött egy kellemes, iskolázott hangkészséggel megáldott énekes, Gömöri András, aki remek hangszinezéssel adta elő a legszebb irredenta dalokat a közönség lelkes ovációja közepette. Vitányi Ilonka kellemes előadásban, kitünő felkészültségben szavalt, mit a közönség lelkesn megtapsolt. Volt a müsornak egy sikerült egyfelvonásos vigjátéka is: Virágfakadás, mit a Népkör és Nyilas-telep legjobb mükedvelői adtak elő tökéletes művészettel, rutinnal, nemes ambicióval. Simkovits Ica, Tokaji Böske, Veröczi Emma, Szabó Károly, Dudás József, Vitányi László tüntek ki igen előnyösen a kis egyfelvonásosban, mint erős tehetségü mükedvelők. Nagy Sándor, a Törekvés dalárda agilis elnöke adott elő erős drámai kifejező szinezéssel, interpretálással egy melodrámát, mit Steuer Endre zenkara kisért preciz pontossággal. A befejező beszédet Filep Endre ny. tanitó mondotta lendületes, hangulatos, közvetlen szavakkal, majd a Himnusz eléneklésével a sikerült müsoros délután véget ért.

Végezetül meg kell jegyezni, hogy a Törekvés dalárda a müsor keretében olyan meglepő felkészültséggel és lelkes odaadással mutatkozott be, hogy a legszebb fejlődés lehetőségének fényes bizonyságát adta. Minden kellék meg van ebben a fiatal dalos alakulatban, hogy nemcsak Debrecen, de a magyar dalkultura egyik legjobb és legképzetteb dalárdája lehessen.

Ha valódi takarékosságot akar, ugy keresse fel **Schimmer Mórnét,** ahol már **8** pengőtől egy izléses, jó **kalapot** vehet. — Nagy választék **Piac-u. 2.** Nagytemplommal szemben.

HATALMAS ÉTVÁGY, POMPÁS EMÉSZTÉS

Cigelka István sóscarbonátumos viz fogyasztása következtében. Árusitja **Kontsek Géza r. t. Debrecen.**

ÖSSZETÜZÉS GENFBEN ALBERT THOMAS ÉS AMBRO NORVÉG DELEGÁTUS KÖZÖTT.

Genf, szept. 17. A költségvetési főbizottság mai ülésén **Ambro** norvég delegátus szemére vetette Albert **Thomas**-nak, a nemzetközi munkaügyi hivatal vezetőjének, hogy beszédet mondott Franciaországban egy politikai összejövetelen.

Thomas kijelentette, hogy kötelességének tekinti, hogy **a Genfben végzett munka érdekében propagandát folytasson mindenütt és minden körben, akár az ördög, akár a pápa előtt.** Politikai véleményét különben sohasem titkolta, kinevezése idején senki sem tett neki szemrehányást azért, hogy szociális elveket vall.

Ambro megjegyezte, hogy más a népszövetség melletti propaganda és más az olyan propaganda, a mely valamely politikai párt érdekét szolgálja.

EGY TISZALÖKI CIGÁNY LEHARAPTA A TÁRSA ORRÁT.

Balog József tiszalöki sármunkás cigány feljelentést tett a csendőrségen sógora, Kis József ellen, aki korcsmai mulatozás közben leharapta az orrát.

Balog több társával Grósz Jenő csobaji korcsmájában mulatott. Eléggé eláztak, dulakodni kezdtek s egymást puszta kézzel meg is verték. A dulakodás végén odament Kis József odament Baloghoz s részeg emberek szokásához híven meg akarta csókolni. A csók egy kissé különösen csattant, mert Balog felordított s az orra Kis József szájában maradt.

Kis József tette után elmenekült a korcsmából s mint utóbb kiderült, két asszonyt is megtámadott, akik a mezőn dolgoztak. Az asszonyok ellen elkövetett merénylet miatt a cigányt a falubeliek üzőbe vették s el is fogták s átadták a csendőrségnek. A cigány ellen az eljárás megindult.

TUDATLANSÁGI JÁRVÁNY OROSZORSZÁGBAN

Páris, szept. 16. A Matin moszkvai tudósitója szerint az Utchitelskaya Gazéta szerint Oroszországon valósággal tudatlansági hullám vonul végig. A közoktatásügy a leggyalázatosabb álapotban van. Bizonyos mezőgazdasági kerületekben az iskolaévet száz napra csökkentették és naponta csupán négy órát tanitanak. Az orthodox vallás mellett hiven kitartó parasztok nem engedik gyermekeiket az iskolákba, mert ott atheismusra tanitják őket. A lap ugy látja, hogy a szojvethatóságok sisiphusi munkát végeznek, mert a család lerontja az iskola müvét. A lap elmondja, hogy egyik orvosi bizottság megállapitása szerint az orosz iskolákban rendkivül terjed az alkoholizmus. A hét és tizennégy év közötti fiugyermekek 70 százaléka rendszeresen isza az alkoholt, és 20 százaléka rendesen ittas állapotban van. A fiatal lányok között ugyanez az arány.

Mikor a primadonnáról nevezik a versenylovat

Felhő Rózsi névbitorlási pert inditott.

Budapest, szept. 17. Felhő Rózsi, a népszerü operettprimadonna nemrégiben megtudta, hogy a versenypályán

egy Felhő Rózsi nevü lovat futtattak.

A szinésznőt nagyon bántotta az eset és ügyvédje, Báder József dr. utján névbitorlási pert inditott Stefán István alagi versenyistállótulajdonos ellen. Keresetében az ügyvéd arra kérte a bíróságot, hogy tiltsa el a versenyistállótulajdonost attól, hogy lovát Felhő Rózsi néven szerepeltesse. Megjegyezte az ügyvéd azt is, hogy kártérítési igényét is fentartja. Ma tárgyalta az ügyet a pestvidéki törvényszéken Lányi Sándor dr. biró. A versenyistálló tulajdonosának jogi képviselője pergátló kifogást emelt a kereset ellen, azt vitatva, hogy itt

kifogásról van szó, ami pedig nem tartozik polgári biró elé.

A bíróság helyt adott a pergátló kifogásnak és áttette az iratokat a büntetőjárásbirósághoz. A szinésznő ügyvédje felfolyamodást jelentett be a határozat ellen.

A pincérek Budapesten hadat üzentek a borravaló rendszernek

Fix fizetést ész szá zalékot követelnek.

Budapestről jelntik: A régi képviselőház tanácskozóterme az elmult éjszaka zsufolásig megtelt szmokingos és frakkos közönséggel. A pincérek tartották nagygyülésüket, amelyen *heves tiltakozások hangzottak el a borravaló ellen és ugyancsak hevesen követelték a százalékos és fixfizetéses rendszer behozatalát.*

Az éjszakai nagygyülés publikuma meglehetősen élénk hangulatban kisérte figyelemmel a szónokokat és zugó helyeslés volt a válasz minden kijelentésre, mely a borravaló ellen hangzott el.

— Nem türjük tovább, hogy a pincéreket a közönség könyöradományaira szoritsák! — mondotta az elnök megnyitó beszédében és viharos taps volt rá a felelet.

— A sajtó, a közvélemény szócsöve, szintén a százalékos rendszer mellett van — folytatta tovább.

A következő szónokok a borravaló káros hatásairól beszélnek és megállapitják, hogy ahol a százalékos rendszert bevezették, ott a pincérek elhagyták a kávéházat, a kártyát és rendes családi életet élnek.

— A kormányhatalom segitségét is igénybe fogjuk venni, — mondotta az egyik szónok —, a borravalózás megszüntetése érdekében.

A szónokok a továbbiak során a kávések ellen vonultak ki és sorra cáfolták a borravaló melletti érveket. Végül felolvasták a határozati javaslatot, amelyet a nagygyülés egyhanguan elfogadott. A javaslat a következőket követeli:

1. A szakma munkássága nehéz és idegölő munkájáért tisztességes, a mai viszonyoknak megfelelő fixfizetést és százalékos részesedést, továbbá ugy az éttermekben, mint a café-restaurantokban kielégitő élelmezést. 2. A korlátlan munkaidő és szabadnap törvényhozás utján való rendezését. 3. A paritásos munkaközvetitő felállitását s ezzel kapcsolatban az ügynöki rendszer megszüntetését. 4. A fiatalkoru és női munkások éjszakai munkájának megszüntetését. 5. A tanoncfelvételeknek a munkanélküliek számarányától függő korlátozását. 6. A jelenlegi ipartörvény felmondási szakaszainak szigoru betartását.

A magyar vér nem tagadja meg a magyart Amerikában sem

Egy amerikai ma gyar rendőr hőstette

Egy magyar származásu csikágói rendőr izgalmasan érdekes hőstettéről számolnak be most az amerikai lapok. A csikágói prohibiciós rendőrségnél teljesit szolgálatot *Janthó* Lajos, aki már husz esztendővel ezelőtt vándorolt ki Amerikába. Magyarországon vasmunkás volt és Amerikában való letelepedése után nemsokára rendőr lett belőle. Janthót rengetegen ismerik az Amerikában élő magyarok között.

Hivatalon kivül mindig magyarul beszél és sokszor segit bajbakerült amerikás honfitársain.

A prohibiciós rendőrség nemrégiben razziát rendezett a csikágói négernegyedben. *Janthó Lajos elszakadt az őrjáratától és egyedül maradt az egyik elhagyatott, sötét, félelmetes sikátorban.* Miközben a társait kereste, észrevette, hogy az egyik egyemeletes ház kapuján sürü egymásutánban négerek osonnak be és rövid idő mulva hónuk alatt teli üvegeket szorongatva távoznak. Nyomban látta, hogy szeszcsempészek tanyáznak a házban. Óvatosan megközelitette a házat, a négerk azonban észrevették és bezárták az orra előtt a kaput. Janthó tudta, hogy nincs ideje a habozásra. Minden házban, hol szeszcsempészek tanyáznak, a pincében titkos csapóajtó van, amely a csatornára nyilik. A csempészekre az a trükkjük, hogy ha meglepik őket, felnyitják a csapóajtót, egyszerüen a csatornába eresztik a whiskyt és másféle pálinkát és ezel eltüntetik a bünjeleket.

Arra már nem volt ideje, hogy megkeresse az őrjárat többi tagjait, mert tudta, hogy addigra eltünik a házból a pálinka. A bátor magyar rendőr pillanatnyi gondolkozás nélkül odarohant a kapuhoz, nekivetette a vállát és be akart hatolni a házba.

A négerek az emeleti ablakból revolverből lövöldöztek rá és üres üvegekkel és pálinkás korsókkal bombázták.

Janthónak még arra sem volt ideje, hogy a revolverét használja. Minden igyekezetét az kötötte le, hogy minél előbb bejusson a házba. A revolvergolyók szerencsére célt tévesztettek, az egyik üres üveg azonban a fején találta és sulyosan megsebesitette.

Janthó azonban nem adta fel a küzdelmet, végül is hosszas erőlködés után sikerült kidöntenie a kaput. Kettesével, hármasával ugrálta át a lépcsőfokokat és pár pillanat alatt *vérző fejjel, sebesülten, de revolverrel a kezében leérkezett a pincébe, ahol a négerek éppen el akarták tüntetni a csempésztanyán felhalmozott pálinkát.*

Janthó revolverrel a kezében sakkban tartotta őket, mindaddig, amig a lövöldözés zajára figyelmessé lett rendőrjárat odaérkezett. A segitség éppen az utolsó pillanatban jött.

Alighogy a rendőrök betették a lábukat az épületbe, a vérveszteségtől elgyengült Janthó Lajos összeesett. Ha az őrjárat csak egy perccel később jön és Janthó előbb veszti eszméletét, a néger csempészek szörnyü módon végeznek vele, mint már nem egyszer megtörtént a prohibiciós rendőrökkel, *őt is a csatornába dobják a csapóajtón keresztül.*

A rendőrök összesen kilenc négert csempészt fogtak el a házban, akiket nyomban letartóztattak.

Janthó Lajost kórházba szállitották és ott ápolás alá vették. A csikágói magyar kolónia nagy lelkesedéssel hallotta Janthó hőstettét, akit kitüntetésre terjesztettek a rendőrfőnök elé.

NOVEMBERRE KIÜRITIK A MÁSODIK RAJNA ZÓNÁT.

Páris, szept. 17. A Havas Iroda tegnapi jelentésével ellentétben arról értesül a Petit Parisien, hogy a második rajnavidéki zóna kiüritése már november elsején befejeződik és hogy összesen tizezer francia katona hagyja el a második zónát.

London, szept. 17. A Times párisi tudósitója jelenti: Minden jel arra mutat, hogy ugy a wiesbadeni angol katonai parancsnokság, mint pedig a rajnavidéki bizottság angol tagjai tudnak a franciák Wiesbanden megszállására vonatkozó terveiről, ami egyébként nem jelent annyit, hogy ezekel a tervekkel egyetértenek. Ha a franciák lemondanak az ujbóli megszállásról, ezt bizonyára politikai, nem pedig katonai megfontolásból tennék.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

DEBRECENI KALAUZ
160 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.
Kapható minden könyv kereskedésben.

Izléses, sikkes és olcsó,
ez a férfi ruházkodásnál a jelszó. Hogy ez mind meglegyen rendeljük ruháinkat
Keresztesy uriszabónál, Varga-u. 1

Remek női modell cipők érkeztek Neumann Miksához. Piac-utca 41.

A NAP HIREI

Baj van a zongorával

A müncheni zongoragyárosok keserüsen panaszkodnak a rossz üzletmenet miatt. Napról-napra kevesebb zongorát lehet elhelyezni. A gyárosok a zongorakonjunktura megszünését a modern táncok leterjedésére vezetik vissza. Szerintük az egyetlen zene, amely iránt még érdeklödik a közönség és amelyre pénzt ad ki, a szinkopált táncezene, amihez pedig nem a zongora az ideális zeneeszköz. A charlestonhoz, vagy a black botomhoz legjobb egy gramofon vagy egy rádió hangosan beszélö készülék. A zongora már csak azért sem praktikus, mert manapság senki sem hajlandó arra, hogy mások táncához zenét szolgáltasson. Fiatalok és öregek egyformán táncolni akarnak és senki sem áll ki a sorból. Hatvanéves öregasszonyok — panaszkodnak a zongorakereskedök — épugy kiforgatják a lábaikat, mint a fiatalok. Ezért ma már senki sem akar tudni a zongoráról. A zongorakereskedök ijedten látják egy uj zongoramentes kor hajnalát, amelyben a régi jó Böseldorfereket csak muzeumok fogják mutogatni. Ezért közös deklarációban hivják fel a közvélemény figyelmét arra, hogy ne hagyják kiveszni azt a zeneszerszámot, amelyre halhatatlan muzsikusok komponálták örökéletü müveiket.

Vígszínházban! Jön!
Huru és Huru
a
Dzsungelben!!

— **Ciszterci-rendi szerpap első miséje Debrecenben.** Kránitz Kálmán felszentelt püspök Zircen, áldozópappá szentelte Horváth Adolf ciszterci rendi szerpapot, aki első miséjét jövő vasárnap fogja elmondani szülővárosában, Debrecenben. Kézvezetője Lindenberger János dr. debreceni prépost-plébános, a nagyváradi csonka egyházmegye apostoli kormányzója, ünnepi szónoka pedig Brisits Frigyes ciszterci főgimnáziumi tanár lesz.

— **A Népszerü Főiskolai Tanfolyam nyelvi kurzusa.** Az Egyetem Népszerü Főiskolai Tanfolyamának látogatott, jóhirü nyelvi kurzusai ismét megkezdödnek a jövő héten, hétfön, f. hó 23-án. A nagyarányu érdeklödéshez képest, négy modern nyelv van programmba véve, mégpedig német, olasz, francia és angol. A németből, olaszból, franciából kezdő és haladó kurzus lesz, heti két órában, az egész félév alatt egy-egy kurzusban, 32 óra lesz. Angol kurzus kezdők részére, heti 3 órában, az egész félév alatt 48 óra. Tandíj óránként és személyenként 50 filler. Beiratkozási díj nincs. A félévi tandíj két részletben fizetendő, még pedig az első részlet mindjárt a beiratkozáskor, a többi a kurzus megkezdése után egy hónappal. Beiratkozni az egyetemi gondnoki hivatalban lehet, (ref. Kollégium I. emelet, 38. ajtó). Az órák hétköznapokon délután 5—7 óráig lesznek a Kollégium épületében. A kurzusok szeptember hó 23-án, hétfön kezdődnek meg.

Angol szövetekben vezet FELDHEIM IMRE Kossuth utca 6. szám.

Könnyen végzetessé válható autószerencsétlenség Hajduhadház határában

Fritsch Géza szikvizgyáros balesete.

Könnyen végzetessé válható autószerencsétlenség történt tegnap délelött Hajduhadház határában.

Az autó utasa és tulajdonosa Fritsch Géza, a Szliuka szikvizgyár cégtulajdonosa Hadház felöl Debrecen felé igyekezett autójával — Megengedett sebességgel haladt az ut baloldalán, mikor vele szembe az országuton egy parasztszekér közeledett az ut baloldaláu.

Alig hogy az autó közelébe ért, a szekér kocsisa — aki az utolsó pillanatban ébredt fel kocsijában álmából — a gyeplőt megragadva a lovakat pont a közeledő autó elé kormányozta.

Az autó vezetője, Fritsch Géza, hogy elkerülje az összeütközést, az utolsó pillanatban az árok felé forditotta a kocsiját,

mely beleszaladva az árokba ott felborult és összetört.

Fritsch Géza összezuzta magát és szerencséje, hogy kocsija csukott, mert különben komolyabb következményei is lehettek volna a dolognak.

A kár biztositás utján megtérül. Figyelmébe ajánljuk az illetékes hatóságoknak a renitens és indolens falusi és tanyai lakosságot, a kik rá sem hederitenek a közlekedési szabályokra, mert vagy szabálytalanul hajtanak, vagy alusznak szekerükön, mely már sok szerencsétlenségnek lett az okozója.

— **Fütői állás.** A debreceni m. kir. állami fa- és fémipari szakiskola igazgatósága jelentkezőket keres fütői állásra. Jelentkezők irásban nyujtsák be ajánlkozásukat s fütői bizonyitványukat mellékeljék. A családi állapot is igazolandó. Jelentkezési idő szeptember hó 24-ig, naponként délután 3—5 óráig. Az állás hathónapos és október hó 15-én elfoglalandó. (Fa- és fémipari szakiskola, Széchenyi út 2. szám.)

x Zongorák, pianinók, használtak újak és mindenféle hangszeráruk legelönyösebben beszerezhetők — Szendrő Sándor, Batthyány ucca 22 szám.

Urániában! Jön!
Gösta Berling
Lagerlöff Zelma Nobel-dijat nyert regénye.

x Tankönyveket Antalfy József cégnél már most beszerezheti. Ujonnan vagy ócskán. Iró és rajzszerekből is legnagyobb a választék. — Antalfy könyvkereskedés Szentanna és Varga ucca sarok. Telefon 612.

— **Fényes esküvő.** Tegnap délben esküdött örök hűséget Kristóffy Ferenc nyiregyházi bankigazgató Bacsó Izabellának, Bacsó Pál ny. Máv. főmérnök nagyműveltségü bájos leányának. Szük családi körben, háznál tartották meg, mely után autókon az Angol Királynő fehértermébe vonult a násznép, ahol szükkörü lakodalmi lakoma volt, melyen megjelent Márk Endre ny. polgármester és neje, dr. Bacsó Jenő és neje, a Csóka és Váczy családok s a család legközelebbi hozzátartozói és Molnár Ferenc ispotályi lelkész, aki az új párt megeskette és az esketési szertartáson magasszárnyalásu beszédet tartott. Az ünnepi lakoma a délutáni órákig eltartott, mikor is az új pár a délutáni gyorssal nászútra ment.

— **A kisantant titkos szerződései** címen Gabányi János ny. tábornok, a „Magyar Külpolitika" legújabb számában, külpolitikai és katonai szempontból ismerteti, mindenkit érdeklően a cseh, román és szerb háborus készülödéseket, a teljesen védtelen csonka Magyarország ellen. Ugyanez a szám hozza a lap főszerkesztőjének Radisics Elemérnek „Genfi tanúságok" cimü cikkét is, amelyben a Genfben tapasztalt látottakról és hallottakról irja meg személyes benyomásait, éles reflektorral világitva be a világpolitika genfi boszorkánykonyhájának titokzatos homályába. Scotus Viator szenzációs levele Kolozsvár főpolgármesteréhez és dr. Techert Gyula, dr. Drucker György, Etédi és mások kitünő irásai, valamint az egyes rovatok változatossága teszik színessé és elevenné a Magyar Külpolitikának ezt a legfrissebb külpolitikai aktualitásokkal foglalkozó számát is, amelyből szívesen küld ingyen mutatványpéldányt a kiadóhivatal, Budapest, Országház, XI. sz. kapu.

Az uj évad legérdekesebb
Huru és Huru
film.
A dzsungelben

x Leányintézetek közelében, vidéki leánykákat, teljes ellátásra elfogad úriesalád. — Német nyelvoktatás, zongora, kifogástalan nevelés. Cim a kiadóban.

— A **debreceni Egységespárt** 23—25 számú körzeti bizottsága, körzeti hivatalos helyiségében, a Dréher sörcsarnok, Ferenc József út 66. szám alatti helyiségében, szeptember hó 18. napján, (szerdán) este 7 órakor, igen fontos értekezletet tart.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti szeptember 17-én:

Időjárásunk változatlanul a keleti anticiklon hatása alatt áll. Igy megtartotta száraz és jobbára derült jellegét. Az éjjeli legalacsonyabb hőmérséklet az erős kisugárzás folytán alacsony volt 6.9 C, nappal azonban egy-két tizeddel a maximum magasabb volt a tegnapinál. (22.0C.) Az anticiklon felettünk levő hideg légtömege eredeti fizikai sajátságát még megtartotta s igy az éjjeli lehülések egyelőre továbbra is erősek lesznek.

Anglia előtt ma egy intenziv ciklon jelent meg s nincs kizárva, hogy egy-két napon felül már ez befolyásolni fogja időjárásunkat. Az anticiklon belsejében a lefeléáramlás folytán a szétesés és felmelegedés erősebben fog megindulni, ami nálunk is a hőmérséklet emelkedésére fog vezetni.

Egyelőre továbbra is száraz idő várható, nappal erősebb felhőképződéssel és éjjel erős lehüléssel.

x Német nyelvoktatás iskolás gyermekeknek a teljes kiképzésig. Német játékdélelöttök hat éven aluli gyermekeknek. Német Gyermekotthon, Piac ucca 34. szám, (lift).

— **Elvágta a kezét a körfürész.** — Szücs Péter hatvanegyéves napszámos a Máv. fütőháznál, a körfürésznél dolgozott. Munkaközben a gép elkapta a balkezét és a kezefejét összeroncsolta. A szerencsétlen munkás eszméletlenül esett össze. A mentők részesitették első segélyben, majd kiszállitották a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. A baleset ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Halállal végződő tiltott műtét után letartóztatták a váncsodi bábát.** Hétfön délben gyanús körülmények között meghalt a szülészeti klinikán Király Józsefné, váncsodi fiatalasszony. A vizsgálat és a klinikai jelentés szerint sikertelen tiltott műtét okozta a fiatalasszony halálát. A klinikai jelentés alapján az ügyészség inditványt tett a bíróságnak a boncolás foganatositására és a vizsgálat lefolytatására. A vizsgálóbíróságon dr. Szücs László vizsgálóbírósegéd elrendelte a boncolást és a vizsgálat lefolytatását. Király Józsefné holttestét hétfön délelött felboncolták és a boncolás kétségkivül megállapitotta, hogy a szerencsétlen asszony halálát a sikertelen tiltott műtéttől származó fertőzés okozta. A fiatalasszony párhónapon áldott állapotban volt s tiltott műtétet akartak végrehajtani rajta s akkor kapott fertőzést az asszony és ez okozta a halálát. A boncolás után megindult nyomozás során a váncsodi csendőrség megállapitotta, hogy a tiltott műtét elkövetője Horváth Erzsébet váncsodi bába volt, aki tettét a bizonyitékok súlya alatt be is ismerte. Horváth Erzsébetet, mivel az elkövetett büncselekményt bevallotta, őrizetbe vették s a vizsgálat s nyomozás befejezése után a debreceni kir ügyészségre szállitják.

Lengyel fest, mos, tisztit kifogástalanul. Agytolltisztitás gőzzel
Csapó-u. 28. Batthyányi-u. 1.

Gyászrovat

nozdroviczai özv. Nozdroviczky Lászlóné szül Garadnay Jolán életének 56-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 18-án délután lesz a Szt. Anna temető kápolnából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szt. Anna temetőben. A temetést Fehértói tem vállalata rendezi.

Farkas János életének 59-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 18-án, délután fél 4 órakor lesz a Szent Anna temető kápolnából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Kozák Mihályné szül. Rácz Mária életének 41-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 19-én, délután 3 órakor lesz Debrecenből Tálya községbe való szállitás után az evangélikus egyház szertartása szerint tartandó ima után az ottani sirkertben. A szállitást Fehértói tem. vállalata rendezi.

Nagy Imre életének 29-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 18-án, délután fél 3 órakor lesz a Péterfia temető háztól a ref. egyház szertartása szerint a Péterfia temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Árva Gergely hentesmester életének 33-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 18-án, délután 3 órakor lesz a Kossuth temető háztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Dr. Gerő Zoltán községi orvos életének 32-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 18-án, délután fél 5 órakor lesz a Kossuth temető háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Néhai Koncz Sándor kőmüves, életének 58-ik évében meghalt. Temetése 1929 szeptember hó 19-én, délután 5 órakor lesz a Csillag ucca 73. sz. háztól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfiai temetőbe. A temetést Csurka „Kegyelet" tem. vállalata rendezi.

E Kemény Viktória zeneiskolai rendes tanár, ifj. életében elhunyt. Temetése f. hó 18-án, d. e. 11 órakor lesz a Kossuth uccai templomban a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Kossuth uccai temetőbe. A temetést „Dankó" Temetkezési vállalat rendezi.

— Fizessen elő a Debreceni Hétfői Ujságra.

— Nyolchónapi börtön késelésért. A debreceni itélőtábla tegnap délelőtt súlyos testisértésért nyolchónapi börtönre ítélte Kéri Sándor esztári lakost Kéri Sándor esztári lakos azért került a vádlottak padjára, mert Böszörményi Sándor 57 éves gazdálkodót egy konyhakéssel úgy összeszurkálta, hogy az másfél hónapig állott orvosi kezelés alatt. A késelés előzménye az volt, hogy Kéri Sándor hevesen összetűzött a Böszörményi Sándor leventefiával és azt tettleg is bántalmazta, amiért azután az idős gazda Kéri Sándort alaposan összeszidta, megpiszkol ta. Innen kezdődött azután az ellenségeskedés, míg a múlt év októberében az esztári Weisz-féle korcsmában a haragosok összeszólalkoztak. — Itt először szóváltás, majd veszekedés lett, s a veszekedés hevében Kéri egy konyhakést rántott elő és az öreg Böszörményi Sándoron 19 szúrást ejtett. A törvényszék ez év elején tárgyalta az ügyet és a szúrkáló legényt, Kéri Sándort nyolchónapi börtönnel sújtotta, amit most a debreceni itélőtábla is helyben hagyott.

Mikor a vásárlók igérettel fizetnek

Három vagon krumplit vettek, de nem fizettek érte. — A biróság 8, illetőleg 6 hónapi börtönre itélte a vádlottakat.

Tegnap délelőtt tárgyalta a debreceni itélőtábla **Balázs** Dezsőné és **Fülöp** Sándorné egri lakosok bünügyét. A vád szerint ez a bünügy még 1927 évre nyulik vissza, mikor is Balázs Dezsőné és Fülöp Sándorné Lácza községben három vagon burgonyát vásároltak összesze, de sehol se fizettek. Mikor pedig az eladók sürgették a fizetést, azt mondták, hogy csak akkor fizetnek, ha az árut leszállitják.

A két asszony eladta a három vagon krumplit egy budapesti cégnek, az árát fel is vették, de a gazdáknak nem fizettek, hanem azt mondták, hogy szállitás közben megromlott az áru és az egész szállitmányt a Dunába kellett dobni. — A károsultak természetesen nem elégedtek meg az ilyen fizetséggel, hanem feljelentést tettek a két asszony ellen, mire fel aztán a nyomozás megállapitotta azt is, hogy a két asszony melyik budapesti cégnek adta el a három vagon krumplit. A nyomozás alapján a sátoraljai törvényszék megállapitotta a két asszony bünösségét és Fülöp Sándornét 8 hónapi, Balázs Dezsőnét pedig 6 hónapi börtönbüntetéssel sujtotta. — A debreceni tábla az első foku itéletet helybenhagyta.

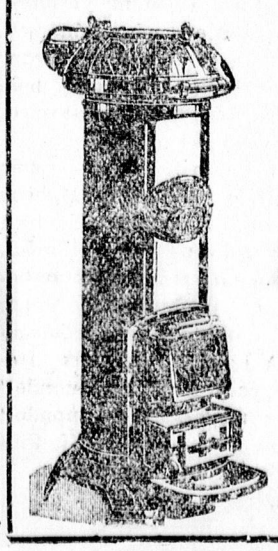
— A Mácsai Dalkör szeptember hó 19-én, csütörtök este 8 órai kezdettel a Kollégium II. em. énektermében tartja meg a Mácsai Sándor ének- és zenetanár elhalálozásának 5-ik évfordulóját melyre a volt tanítványait és tisztelőit szeretettel hívja meg a dalkör elnöksége. Az emlékünnepély műsora. Szigethy: Jelige. 1. Mácsai Repülnél lelkem ... énekli a dalkör. 2. Emlékezés Mácsai Sándor ének és zenetanárról. Tartja: Vitéz Kanabé Dezső a dalkör alelnöke. 3. Silcher. A bárd dal. Énekli a dalkör. 4. Horthy dalok. Énekli Szabó István a dalkör tagja, zongorán kiséri Szabó Emil kar nagy. 5. Mácsai Sándor emlékére irta Oláh Gábor előadja Földessy Lajos a dalkör pártoló tagja. 6. Magyar népdalok. Énekli a dalkör. Belépődij nincs. Adományokat a dalkör céljaira köszönettel fogadunk.

— Megadta az ügyészség az elgázolt siketnéma ember eltemetésére az engedélyt. Megemlékezett a „Debreczen" arról a borzalmas szerencsétlenségről, amely szombat este történt a Pozsonyi úti vasúti átjárónál, ahol a füzesabonyi vasút halálra gázolta Farkas Sándor siketnéma napszámost, míg a felesége, aki szintén siketnéma, csak könnyebb sérüléseket szenvedett. Farkas Sándor holttestét kiszállitották a törvényszéki orvostani intézetbe ahol felboncolták. Tegnap megjelent a rendőrségen a halálragázolt Farkas Sándor 14 éves leánya, aki átvette a tárgyakat, amelyek az édesapja ruhájában voltak, 3.20 fillért, egy kést, egy nikkel zsebórát és még néhány apró tárgyat. A szerencsétlenül járt Farkas Sándor eltemetésére az ügyészség a temetési engedélyt megadta, — miután a vizsgálat megállapította, — hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel a felelősség.

— Pályázati hirdetmény a koronázási ösztöndijra. Debrecen sz. kir. város polgármestere pályázatot hirdet a Koronázási jubiláris alapitványból az 1929—30. tanévben kiadandó egy 696 pengő ösztöndijra. Pályázhatnak debreceni illetőségü és a m. kir. Országos Iparművészeti Főiskolán, vagy a m. kir Felsőipari szakiskolán tanuló egyének. A pályázati kérvényhez, — amely az iskola igazgatósága útján, folyó évi október hó elsején, déli 12 óráig a város polgármesteri hivatalában adandó be, csatolni kell születési anyakönyvi kivonatot, illetőségi és iskolai bizonyitványt, (érettségi bizonyitvány, vagy megfelelő oklevél, kész rajzokat, festményeket) Polgármester.

x Párisról, Velencéről, a mondaincélet ezer érdekességéről közöl nagyszerü, szines riportokat a Magyar Magazin szeptember 1-i száma, amely uj korszakot jelöl ennek a közkedvelt, illusztrált lapnak történetében. Pásztor Árpád eredeti felvételekkel illusztrált japáni cikke, Erdődy Mihály kacagtató novellája, szórakoztató képsorozat, a legkiválóbb magyar festőművészek és modelljeik életéről, humoros feljegyzések a cigarettázó nőkről és a pizsamadivatról, továbbá rengeteg rajz fénykép teszi változatossá és feledhetetlenné az uj számot. Külön érdekesség a lap Aktuális Magazin cimü melléklete, amely 16 oldalnyi terjedelemben tájékoztatja a közönséget Budapest és a nagyvilág legfrisebb szinházi, társadalmi és mozi és sporteseményeiről. Ára: 1 P. Mindenütt kapható. — Mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget u. 26. szám.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-müsort.

„KALOR"

folyton égő kályhák nagy raktára

Sesztina Lajos

vasnagykereskedés.

Debrecen.

Telefon: 6. és 5-48. szám

Üzenet

Ha leszáll a nyári alkony,
Én ilyenkor sohse alszom.
Szivemben a régi lángok
Lobot vetnek,
Ujra égnek,
Sok-sok kedves szép emléket
Felidéznek.

Ujra látom bájos arcod,
Fülembe censg zengő hangod.
Holdvilágos éjszakákon
Szüntelen csak
Arra vágyom,
Hozzád küldött sóhajtásom
Megtaláljon.

Aludj, aludj jól Kedvesem! —
Ezt sugja ajkam csendesen.
És felettem a csillagok
Oly ragyogók.
Édes párom!
Velük küldön ezer édes
Boldog álmom!

FEKETE LUKÁCS.

— Ref. nőegyleti templomünnepély Hajdúböszörményben. Az ez év tavasszán Hajdúböszörményben megalakult ref. nőegylet nagyszabásu templom-ünnepélyt rendezett e hó 15. napján, a Kálvintéri templomban. Az ünnepély Szolnoky Gerzson ref. lelkész imájával kezdődött, melyen részt vett a hajdúböszörményi ref. nőegyletnek minden tagja. A ref. nőegylet a nehéz gazdasági helyzet dacára is eddig híven teljesitette a programmját. A vasárnap tartott beléptidijakból szegény gyermekek iskolaszereit szerzi be, hogy lehetővé tegye a tanulást mindenkinek. A záró-imát az ünnepélyen Bakóczy Endre ref. lelkész mondotta.

— Becsapott egy szélhámos egy ékszerészt. Bródi Miklós, Csapó ucca 25. szám alatti ékszerésznél még folyó évi március hóban megjelent egy fiatalember, aki ifj. Tóth Istvánnak adta ki magát és arra hivatkozva, — hogy az édes apja Tóth István épitész — hitelbe vásárolt egy 90 pengő értékü órát, láncot és egyéb ékszereket. Bródi Miklós egy darabig várt, de mikor az adósa nem jelentkezett, felkereste Tóth István épitészt, aki meglepetve értesült a dologról és kijelentette, hogy nem is ismeri azt a fiatalembert, aki minden bizonnyal visszaélt a nevével. Bródi Miklós ezekután feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen szélhámos ellen, aki után most kutat a rendőrség.

— Házasságkötések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötéseket jelentették be: Kristóffy Ferenc—Bacsó Izabella. Czecze Pál—Czagány Mária.

— Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Dienes József szijgyártó, fiú Imre. — Reich Béla kereskedő, leány Katalin. Kozma Sándor kövező, leány Ilona. Bakó Imre Máv. napszámos, f. Sándor Haja István földmives, leány Julia. Kiss Mihály Máv. lakos, leány Róza. Gáti Péter postaaltiszt, fiú János.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Engel Károly ág. ev. 81 éves, Lorántffy ucca 11. szám. — Nagy Imre ref. 29 éves, Monostoredő 1. szám. Árva Gergely ref. 33 éves, Szoboszló. Kemény Viktória ref. 31 éves, Teleki ucca.

Csak egy mosolyt

VILLAMOSON

— Hová megy? — kérdi a villamoskalauz egy öreg urtól, aki már félóra óta egy helyben ül a kocsiban.

— Sehova! De az orvos *villamos kurát* rendelt és azt tartom ...

NEM BIZONYOS

A biró kérdi:

— Tanu, rokonságban van ön a vádlottal?

— Azt egész bizonyosan nem tudom ...

— Hogy érti ezt?...

— Mert hát, kérem, én talált gyermek vagyok...

FOGHUZÁS UTÁN

— A fogorvos nem tudta addig kihuzni a fogamat, amig a feleségem ki nem ment a rendelőből.

— Hogy lehet az?

— Egyszerüen. Hát merem én a feleségem előtt kinyitni a számat?

— **Egy elszegényedett állomáselőljáró özvegyének kérelme a közönséghez.** Tegnap este sovány, beesett arcu nő állított be szerkesztőségünkbe özv. K. J.-né, akinek állomáselőljáró volt a férje. Férje a háboruban hadirokkant lett, s igen súlyos idegbajt szerzett. Ennek következménye lett, hogy múlt év elején az idegbaja elsúlyosodott, elmebajjá vált s dühöngő beteg lett. Az elmeklinikára szállították, de segíteni nem lehetett rajta s novemberben meghalt. — Azóta még borzalmasabb lett a nyomoruságom, — mondotta síránkozva özv. K. J.-né. Itt vagyok a két kisleányommal, a 7 éves Margittal s az 5 éves Magdával akik napokat éheznek velem együtt. A nagyobbik, Margit iskolába jár, de ma reggel is éhesen ment el az előadásra. A szerencsétlen asszony jó családból származik. Apja a Dégenfeld Endre uradalmában volt gazdatiszt, az anyja pedig tanárnő volt. Évekkel ezelőtt már elhaltak. A szerencsétlen asszony irodákban dolgozott, de súlyos beteg lett s már nem bírja az irodai munkát. Tüdőbajos vagyok s nagyfoku vérszegénységben szenvedek. A nyáron a klinikán voltam ápolónő, de még azt a munkát sem bírtam ellátni. — Hat pengő 50 fillért kapok férjem után nyugdíjat egy hónapra s férjem volt tisztviselőtársai gyüjtenek havonként 15—20 pengőt, amellyel segítenek rajtam. — Ebből a pénzből azonban havi 20 pengőt kell fizetni a lakásért. Alig marad egy pár pengőm, amiből egy hónapig tengetem magam és két kis leányom életét. A szerencsétlen beteg asszonyra ezúton hívjuk fel a közönség figyelmét.

— **Elfogták a szegedi cigányrablók vezérét.** Szegedről jelentik: Hosszas üldözés után csendőrkézre került tegnap Kalderás József, az alföldi cigánybanditák vezére. A banda öt tagját már előzőleg elfogták, de a vezér több sebből vérezve elmenekült. Most Sövényháza környékén fogták el a bandavezért, akit szembesítettek az elfogott társaival. Az egyik szembesítésnél Raffay József cigánylegény nem akart ráismerni Kalderásra. Rövidesen kiderült, hogy Raffay a fia Kalderásnak. A fiú azonban letagadta a saját édesapját, sőt az anyjára sem akar emlékezni, akit ugyancsak letartóztattak a detektivek. Csak akkor vallott Raffay, amikor a többi négy cigány felismerte Kalderást.

Belehalt a sérülésébe egy kőmüves, aki lezuhant az állványról

Megirta a „Debreczen", hogy **Koncz** János debreceni kőmüves munkaközben lezuhant egy három méter magas állványról és a mentők a baleset után beszállitották a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. Koncz János állapota váratlanul rendkivül sulyosra fordult és a klinikán sérülésébe belehalt.

A rendőrség meginditotta a vizsgálatot a szerencsétlenség ügyében és még a baleset alkalmával Koncz János azt vallotta, hogy az állványon megszédült és azért zuhant le. A balesetért senkit sem terhel a felelősség. — A szerencsét lenül járt kőmüves eltemetésére az ügyészség az engedélyt megadta.

Jagodics Jocót szabadlábra helyezték

Ujabb fordulat a Kardoss Géza nagy nénje meggyilkolásának bűnügyében.

Kardoss Géza szinigazgató jugoszláviai nagynénjének meggyilkolása ügyében a nyomozás még mindig nem produkált pozitiv eredményt. Megirtuk, hogy a vizsgálóbiró letartóztatásba helyezte Jagodics Jocó földbirtokost, aki a büntény elkövetésével alaposan gyanusitható. Időközben azonban ez a vizsgálóbiró eltávozott és egy uj jött, akire egy nagy kommunista ügyet osztottak ki, amelyet soronkivül akarnak letárgyalni.

Ez a vizsgálóbiró a védő kérésére szabadlábra helyezte Jagodics Jocot. A sértett ügyvédjei erre kérték az ügyészséget, hogy rendeljen ki egy detektivet a nyomozás folytatására, mivel ők meg vannak győződve Jagodics bünösségéről és szerintük minden remény megvan arra, hogy a nyomozás ez irányban eredménnyel fog járni.

Időközben különben a második vizsgálóbiró is eltávozott helyéről és most már egy harmadiknak a kezében van az ügy, amelyben ki tudja mikor fognak végre eredményt produkálni.

— **A tolvaj elverte a gazdát.** Különös eset történt ez év januárjában Mezőkövesden. Nyeszte Ferenc napszámos éjszaka bemászott Beller György gazdálkodó udvarára, ahonnan szerszámokat akart elvinni. Beller azonban a zaj hallattára kijött és nyakoncsipte az idegent. Nyeszte el akart szökni, mire verekedés keletkezett köztük, aminek során Beller György egy vasvillával alaposan fejbevágta a tolvajt. A verekedés közben persze a gazdálkodó is kapott jó pár ütleget. A gazda felesége közben csendőrökért szaladt, akik a tolvajt elfogták és megindították az eljárást. A miskolci törvényszék az első fótárgyaláson Nyeszté Ferencet lopás kisérletéért kéthónapi fogházra, Beller Györgyöt pedig könnyü testisértésért 20 pengő pénzbüntetésre itélte. Most került az ügy a debreceni itélőtábla elé, mely a törvényszék itéletét teljes egészében helybenhagyta. A tábla itélete jogerős.

— **Hamiskártyások a vonaton.** — Dombóvárról jelentik: A báttaszéki vonaton két szélhámos kártyázni kezdett, majd belevonták a játékba az útasokat is. Jelentékeny összeget vesztettek az útasok, amikor valaki felfedezte, hogy hamiskártyások áldozatai lettek. A vonaton nagy verekedés támadt. Az egyik csalót sikerült lefogni, de kiszabitotta magát és Kárász-Köblöny állomás közelében leugrott a robogó vonatról. Nyomozás indult a hamiskártyások kézrekerítése érdekében, akik előző napon a szalatnoki vásár alkalmával ezer pengőt nyertek egy gazdálkodótól.

— **Levente ünnepély Hajduböszörményben.** Nagyszabásu évmegnyitó ünnepélyt rendezett a hajdúböszörményi leventeegyesület, Hajdúböszörményben vasárnap, e hó 14-én, a Nagy István kertben. Az ünnepély a szokásos népeis múlatságokkal kezdődött. Volt lepény-evés, szákbafutás, stb. Kacagtató és múlatságos számokkal telt el az egész délután. Este tűzijáték volt, amely után megkezdődött a reggelig tartó tánc. Az ünnepély dr. Lévay József levente egyesületi elnök rendezte a leventeoktatásokkal, a jövedelmet pedig a levente felszerelésekre fordítják.

x **Teát reggelire!** Délután és este szívesen iszik teát a magyar, ámde reggeli italként még nincsen minálunk a tea annyira elterjedve, mint ahogy azt jó tulajdonságainál fogva igazán megérdemelné. Ez talán arra a körülményre is visszavezethető, hogy eddig még nem volt olyan teakeverék, mely egyesítette volna a tea általános jó tulajdonságait a kimondottan alacsony árral. Most azonban a Teakanna Társaság a „Teáskanna" tea középeurópai terjesztője, oly új keveréket állított elő, amely hivatva van a teát minálunk ép oly népszerüvé tenni, amily népszerü az Angliában, Hollandiában és Oroszországban. Az új „Teáskanna-Lila" elnevezéssel forgalomba hozott keverék elsőrangu minősége dacára oly kiadós és olcsó, hogy bárki megengedheti magának a reggeli teázás kellemes élvezetét. — Csupán egyről nem szabad elfelejtkezni: a reggeli teának erősen kell felöntve lennie, továbbá tejjel vegyítve ízlés szerint cukorral, vagy anélkül fogyasztandó. Ilymódon elkészítve a „Teáskanna-Lila" reggeli ital, rendkivül üditő és rugékonnyá teszi a szervezetet, anélkül, hogy megterhelné. Legyen szabad itt a tudományos kisérletekre útalni, melyek a jó tea ezen tulajdonságait teljes egészében megállapították.

— **A fejnélküli holttest.** Belgrádi jelentés szerint a rendőrségnek sikerült megállapitani annak a fejnélküli holttestnek a személyazonosságát, amelyet mintegy négy hónappal ezelőtt találtak a nisi pályaudvaron. Az áldozat egy Petkovics nevü müszerész, a belgrádi kommunistaszervezet titkára volt, aki a rendőrség, — mint kommunista agitátort, — már régen körözött. A rendőrség azt hiszi hogy a kommunistapártban felmerült nézeteltérések áldozata lett Petkovics.

— **Mise 4200 méteres hegycsúcson.** Borre Dénes paptanár a Monte Dufour-on, a Monte Rosa legmagasabb és egész Európa második legmagasabb hegycsucsán misét mondott. A 4200 méter magasságban mondott mise célja volt megemlékezni XI. Pius pápa tartózkodásáról ugyanezen a hegycsúcson.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK HUZÁSA.

10.000 pengőt nyert: 57184.

1000 pengőt nyertek: 2095 35693 36080 41308 45093 63322 71308 74380.

800 pengőt nyertek: 4391 31294 36851 46518.

600 pengőt nyertek: 38908 68717 83503.

500 pengőt nyertek: 10822 19199 23582 25148 25513 39424 44412.

400 pengőt nyertek: 7596 9914 14020 17451 19304 28404 32830 38605 39458 48298 50605 52801 56256 66132 67076 73409 80694 31752.

300 pengőt nyertek: 830 2478 3541 4360 6672 7601 9383 9847 10174 10753 15149 15562 17053 18450 19173 19259 20585 22243 22359 22505 22774 23078 25054 26228 26401 27089 28272 28532 28741 30648 31202 32959 33935 34226 39031 39220 39258 40425 41237 44323 45158 46145 53933 55440 59475 62782 63369 65613 66111 66497 67366 69175 70715 71918 74121 75887 76541 77403 79101 80221 80567 81206.

A KERESZTYÉN IFJUSÁGI EGYESÜLET KIRÁNDULÁSA.

A Debreceni Keresztyén Ifjusági Egyesület nagyon jól sikerült kirándulást rendezett a Gutra. Az a 140 ember, ki a kiránduláson résztvett, soha el nem felejthető emlékkel tért onnan vissza. A Keresztyén Ifjusági Egyesület valóban uttörő munkát végez akkor, amidőn semmiféle fáradságot nem kímélve, tagjai s az érdeklődők részére egymásután rendez kirándulásokat s ezáltal elvonja őket a város poros és egészségtelen levegőjétől s a természet szabdölén, hol minden még a legparányibb füszál is Isten dicsőségét hirdeti, ózondus levegőben, verőfényes napsütésben, kacagó jó kedvvel töltik a napot.

A guti erdő valóban gyönyörködtető látványt nyujt. Az erdei istentisztelet felemelő volta minden lelket mégragad s hálára késztet a nagy mindenség Alkotója iránt.

A délelőtti játékok után mindenki farkasétvággyal fogyasztja az otthonról hozott élelmeket, a szabad mozgásnak és a friss levegőnek a hatása csakhamar meglátszik a megüresedett csomagokon. Ebéd után ismét megindul a tréfa, mókás játék, a csoportok versenyre kelnek egymással s folyik a játék a verseny egész alkonyatig, mikor is nótaszó mellett vonul a társaság a tábortüzhöz, melynek ügyesen sikerült tréfái után dalolás közepette feleleyenedik a rég mult minden dicsősége, minden fájdalma, minden keserüsége. De mindezek mögött ott van az eljövendő magyar jövőnek minden reménysége s az a hit, hogy dolgos keresztyén hittel vissza szerezhetjük minden mi örökségünket. Ezt a hitet, ezt a bizakodó dolgos reménységet mint parányi, de örökké égő tüzet mindazok magukkal vitték, kik ennek a tábortüznek résztvevői voltak.

(H. M.)

— **Hamis hir Ferenczy Marien „haláláról".** Kedden délután a korai órákban azt a hírt kolportálták a városban, hogy Ferenczy Marien a Csokonai Színház ünnepelt szubrettje Szolnokon meghalt. Szerkesztőségünk a hír vétele után azonnal felhívta telefonon a szolnoki színházat. Nem jelentkezett, mikor is a szolnoki Tiszaszállót kapcsoltattuk. A szálló egyik lakójával László Gyulával közöltük a Debrecenben kolportált hírt, mire László Gyula a következőket mondotta: E percben beszéltem a viruló jó egészségnek örvendő Ferenczy Marien művésznővel. Kutya baja. A hír után bizonyos, hogy száz évig él.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Ujabb olcsóbbodás a gabonatőzsdén

Chicagóból közel 5 centtel alacsonyabb buzaárakat jelentettek és a liverpooli megnyitásról is 1 ötnyolcad pennivel alacsonyabb árjegyzés hire érkezett, ugy hogy a terménytőzsde lanyha irányzata külföldi irányitás folytán még jobban elmélyült. Ezt fokozta az a körülmény, hogy az októberi terminus közeldtére mindig nagyobb gabonamennyiséget mondanak fel, sőt exekutálnak is, aminek következtében az árfolyamok lényegesen lemorzsolódnak.

A készárupiacon a forgalom nagymértékben megcsappant és az irányzat is erősen gyengült. Buzából 36 vagon eladását jelentették be a tegnapi zárlatnál 25—30 fillérrel alacsonyabb arakor. A rozs rendkivül lanyha volt, összesen 6 vagon kelt el, átlag 50 fillérrel olcsóbban a tegnapi jegyzésnél.

A takarmánypiacon az árpairányzat lanyha, ára azonban változatlan maradt. A forgalom 1—2 vagonra rugott. Ezzel szemben a zab szilárdabb volt, ugyancsak változatlan árak mellett. Tizenöt vagon eladását jelentették be. A köles és a többi takarmánycikk ára üzlettelenség mellett változatlan. A magpiac üzlettelen, a lisztárak nem változtak.

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 22—22.20, 78 kg-os 22.25—22.45, 79 kg-os 22.55—22.70, 80 kg-os 22.75—22.90. Felsőtiszai 77 kg-os 21.30—21.50, 78 kg-os 21.50—21.70, 79 kg-os 21.75—21.90, 80 kg-os 21.85—22. Fejérmegyei, dunántuli és pestmegyei 77 kg-os 21.10—21.30, 78 kg-os 21.40—21.60, 79 kg-os 21.60—21.00, 80 kg-os 21.70—21.90.

Rozs pestvidéki 15.50—15.65, egyéb rozs 15.50—15.65, takarmányárpa I. 16.25—17.25, takarmányárpa II. 15.75—16.25, felsőmagyarországi sörárpa 21.00—23.50, egyéb sörárpa 19.00—20.50, köles 12.50—13.00, repce 48.00—50.00, tengeri 20.25—20.50, zab I. 15.50—16.00, zab II. 13.75—14.25, korpa 11.00—11.80, lucernamag 100—120, lóheremag 90—100, lóheremag, nagy arankás 70—80.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 21.83, 21.88, 21.90, 21.85, 21.80, 21.88, 21.81, zárlat 21.82—21.83, márciusra 24.51, 24.50, 24.60, 24.48, 24.57, 24.52, 24.49, 24.55, 24.50, zárlat 24.50—24.51, májusra 25.21, 25.24, 25.17, 25.24, 25.22, 25.20.

Rozs októberre 16.40, 16.60, 16.45, 16.55, 1645, 16.53, 16.56, 16.51, zárlat 16.52—16.53, márciusra 18.80, 18.90, 18.91, 18.95, 18.85, 18.93, 18.94, 18.90, zárlat 18.90—18.92.

Tengeri májusra 17.83, 17.85, 17.74, 17.83, 17.80, zárlat 17.80—17.82.

A liverpooli gabonatőzsde.

Liverpool, szeptember 17. A tengerentuli gabonapiacokról nagyobb áresések csak részben érezteték hatásukat. A nyitás ugyan 1 háromnegyed pennivel alacsonyabb bázison indult, később azonban a veszteség egészen megtérült, ugy hogy zárlatig az árveszteség háromnegyed pennire, mázsánként 18 fillérre zsugorodott. Záró árfolyamok: buza októberre 9 sh 5 hétnyolcad p (29.12 P), decemberre 9 sh 10 hatnyolcad p (30.37 P), márciusra 10 sh 4 egynegyed p (31.77 P), májusra 10 sh 7 egyengyed p (32.54 P).

Sok helyütt a buza helyett más termelési ágra térnek át a gazdák

Nincs ára a szemes terménye knek. — Drága a kamat. Az Országos Gazdakamara jelentése.

Budapest, szeptember 17. Az egyes mezőgazdasági kamarák jelentése alapján az Országos Mezőgazdasági Kamara a következőket jelenti:

A beérkezett jelentések szerint a búza ára az országos viszonylatban nem haladja meg a húsz pengőt sem. Hasonlóan olcsó a rozs, tizennégy pengős ár mellett, igen gyakran találkozunk 13 pengős rozs árakkal, de sok helyen még ilyen olcsó árak mellett sem lehet értékesíteni a termést. Egyedül Szabolcs vármegyében és a többi fagykárosult vidéken mutatkozik a búza iránt kereslet, 22 pengős árakon is.

Ezen a vidéken azonban terméskészletek nincsenek, sőt a gazdák részéről élénk kereslet nyilvánul meg, vetőmag iránt.

A váltókamat 13—14 százalék körül mozog, a 12 százalék alá ritkán száll, de 18 százalékos kamattéritésről is érkeztek jelentések. Ilyen körülmények között a gazdák kénytelenek terményeiket még a mai rossz értékesítési lehetőségek mellett is eladni. A műtrágya iránt fokozott érdeklődése megszünt. Az alacsony terményárak a gazdákon kivül a részesedési munkások helyzetét is megnehezítették. **A búza alacsony ára következtében az ország többi részében élénk mozgalom észlelhető a gazdák körében, azzal a céllal, hogy a búzatermés hiányában más termelési ágra térjenek át, illetőleg más jövedelmi forrást nyissanak meg. Igy az Alföld egyes helyein a baromfitenyésztést karolták fel, igen jó eredménnyel. Másutt a búza helyett babot, borsót, dohányt, mákot vetettek, de a tapasztalat és a szakértelem hiánya miatt ez nem vezethet mindenütt sikerre.**

A Mezőgazdasági Kamarák jelentése a fentieken kivül még a következőket tartalmazza.

A nyár folyamán a munkaalkalom és a munkakereslet általában egyensúlyban volt. Nagyobb munkahiányt jelentenek Csongrádról, ahol 5—6000 törpe birtokos munkás nélkül volt. Szentesen ezzel szemben nagy a munkakereslet, annyira, hogy ott az átlagos 3—3.50 pengővel szemben 5—6 pengő férfinapszámot fizetnek.

VÁSÁROK SORRENDJE:

Szeptember 18, szerdán: Alsónémedi, Bicske, Gamás, Ikervár, Polgár, Rudabánya, Somogyszob, Városlőd.

Szeptember 19. csütörtökön: Balatonendréd, Hortobágy, Koppányszántó, Süttő.

Szeptember 20, pénteken: Csongor, Gölle, Gyulai, Szentes.

Szeptember 21, szombaton: Erdőcsokonya, Iharosberény, Somogysárd, Szabadszentkirály, Szentes, Tab.

Tőből vágjuk a tengeri szárát

A kukorica legveszedelmesebb ellenségét, a kukoricamolyt ma már minden gazda imseri, meg kellett ismernie az elmult évek során, amikor e kártevő kukorica termésünket a legkomolyabban veszélyeztette. A földmivelésügyi kormány rendeleti uton tett intézkedései s a gazdaközönség alkalmazkodása az előirt rendszabályokhoz már a mult évben is, de ezidén még inkább éreztették kedvező hatásukat s a veszedelem és a kártétel lényegesen csökkent.

Nagy hiba volna azonban, ha akár a gazdaközönség, akár a hatóságok az óvintézkedések, illetőleg az ellenőrzés terén nem törekednének azok fokozott megvalósítására, mert ez esetben az elmult két év minden fáradozása és áldozata e kártevő leküzdése érdekében kárba veszhet.

Épen azért már most a tengeritörés idején felhivja a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a kukoricamoly hernyóinak egy része a magasan vágott s a tarlón visszamaradó szárrészekben telel, miért is *elengedhetetlenül fontos és rendeletileg előirt kötelessége minden gazdának, hogy a tengeri szárát tőből vágja ki, illetőleg vágassa ki.*

E célra élesre fent keskeny kapaalaku eszköz különösen alkalmas, ha a munkás egyik kezével a tengeri szárat fentebb megfogja s azután tövében vágja el a *„szárvágóval".*

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara *„Alföldi Magvető"* című kiadványsorozatában *„A kukoricamoly életmódja és irtása"* címen kiváló szakemberek, Jablonovszki József m. kir. kisérletügyi főigazgató és Bakó Gábor m. kir. kisérletügyi állomásvezető tollából megjelent értékes tanulmány részletesen ismerteti mindazt, amit e kérdésről a gazdáknak tudnia kell (beszerezhető a Csáthy könyvkereskedés, Debrecen utján), vázlatosan pedig ugyancsak a Kamara kiadványaként, mult évben szétküldött *„Védekezzünk a kukoricamoly ellen"* ismerteti a teendőket. Ez utóbbi füzet, melyet Fráter Jenő kamarai fogalmazó irt, már nem kapható, de a gazdasági egyesületekben és a gazdakörökben elolvasható, mert ezen intézmények mult év őszén nagyobb példányszámmal láttattak el.

Kiadott új iparjegosítványok.

A mult héten az iparhatóság a következő iparosokat és kereskedőket iktatta be lajtstromba: Lévi Benjámin férfiruhakereskedő, Almási Anna női szabó, Bökönyi György hentes és mészáros, Kövér Sándor hentes és mészáros, Kálmánczhelyi Károly féregirtó, Éles Sándor talyigás, Komádi Róza kifőző, Hunyadi Gábor szatócs, Kovács Lajosné szatócs, Lókodi Juliánna kézimunkakereskedő és előnyomda, Balogh János cipész, Bella Antal fodrász, K. Soós Sándor cipész, Tütös András mázoló, Nagy Ferenc fuvaros, Wacha Dezsőné füzőkészitő, Lakatos Péter műszerész, Izsó Károly cipész, Arany Lajosné szatócs, Pálfi Zsófia zöldségárus, Erdei Józsefné gyümölcskereskedő, Tene Imréné tojás és baromfikereskedő, Somossy Lászlóné vászonkereskedő, Horváth Lajosné gyümölcskereskedő, Székely Lajos baromfikereskedő, Grósz István elektrotechnikai cikkek kereskedése, özv. Kós Lajosné szatócs, Madai István szatócs, Vágó László autógummikereskedő, Keiner Árminné művirágkészitő, Rosner Jakabné puderkereskedés, Muraközi József vendéglős, Csató Gábor bádogos. Összesen 35 uj iparral és kereskedővel gyarapodott Debrecen város iparosainak és kereskedőinek száma.

Megszünt iparok.

A mult héten a következő iparosok és kereskedők szüntették be iparukat: Weisz Dávidné női szabó, Kramer Kálmán lakatos, Madarasi József fuvaros, Domokos Zsigmondné kerékpárkölcsönző, Szikszai János fésüs, Altman Bernát burgonyakereskedő, Horváth Gáborné szatócs, Pajtás István cipész, Zafér Ede szatócs, Deutsch Ignác férfi szabó, Nagy Miklós tejellátó vállalkozó, Rácz Lajos szatócs, Szilágyi József fuvaros, Szilágyi Istvánné baromfi kereskedő, Kohn József kárpitos, Nagy Endre korcsmáros, Tóth Bálint fuvaros, Viezel Enter terménykereskedő, Teitelbaum Antalné rőfőskereskedő, oBrkó László borbély, Dömsödi Ferenc vászonkereskedő, Bartha Árpád villanyszerelő keresk., Belgrádi Antal rőfőskereskedő, Barcsa Kálmán és neje kézimunka, Belgrádi Antalné női szabó, Szabó Antal hentes és mészáros, Vibirál Jánosné szatócs, Nemes Emma női szabó, Pollák Zsigmond tojáskeresk., Király Sándor hentes, Jakabovits Sándor cipész, Grünwald Róza női szabó. Összesen 32 iparos és kereskedő adta vissza az ipart.

Szeptember hó 20-ig kell a fagykárkölcsönért jelentkezni.

A Debreceni Gazdasági Egyesület ezúton is felhivja azon fagykárosult gazdák figyelmét, kik fagykárkölcsönigényeiket ezideig be nem jelentették, de azt igénybe szándékoznak venni, hogy legkésőbb szeptember hó 20-ig jelentkezzenek az illetékes OKH. szövetkezetnél, (Debrecen és Vidéke Mezőgazdáinak Szövetkezete, Debrecen, Csapó ucca 15. szám). Későbbi jelentkezéseket a szövetkezet nem fog figyelembe venni.

Fagykárosult szőlősgazdák figyelmébe!

Felhivja a fagykárt szenvedett szőlősgazdák figyelmét a Debreceni Gazdasági Egyesület arra, hogy akik a szőlőfagykárt bejelenteni eddig elmulasztották, sürgősen jelentsék azt be a városi adóhivatalban, annyival inkább, mivel a mezőgazdasági érdekeltségek által kieszközült adóelengedésben, illetve adótörlésben csak azok a gazdák fognak részesülni, kik fagykárukat bejelentették s a kárt a kiküldött pénzügyi tisztviselők a szüret előtt a helyszinen hivatalosan megállapitották.

VALUTÁK.

Angol font	27.85
Belga frank	79.85
Cseh korona	16.99
Dán korona	152.70
Dinár	10.06
Dollár	572.10
Francia frank	22.65
Hollandi forint	230.00
Lei	3.40
Líra	30.05
Német mérka	136.70
Osztrák schilling	80.80
Svájci frank	110.55
Svéd korona	153.75

Hajdumegyei Tejértékesitő Szövetkezet
Széchenyi ucca 48. — Telefon 282.
Villanyerőre berendezett üzemében előállitott pasteurizált tejet, teavajat, tejfelt, turót, joghurtot
olcso árban házhoz szállit.

Vásárlásainál elsősorban magyar árut kérjen!

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A Nap u. 17. sz. alatti két utcai szobából és mellékhelyiségekből álló lakásnak az udvarterülettel együtt 1929. évi október hó 1-től 1930 október 1-ig terjedő időre leendő bérbeadására nyilvános szóbeli árverést hirdetek.

Az árverés ideje a f. évi szeptember hó 23. napjának délelőtt 9 órája, helye pedig a városháza tanácsterme.

A kikiáltási árat is feltüntető részletes feltételeket városháza I. em. 35. sz. helyiségben (jog- és pénzügyi ügyosztály) délelőtt 8-tól délután 2-ig lehet megtekinteni.

Debrecen, 1929 szeptember 16.

Polgármester.

18346—1929. VII.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező katonai épületek és pedig a Pavillon, Tüzér és Vonat, továbbá Lovassági laktanyák, vasbeton barakkok, végül I. sz. Közrendészeti kórház karbantartásaival felmerülő javítási, tetőátépítési és vizvezetéki berendezési munkálatok vállalatbaadására, ugymint a föld, kőműves és elhelyező, ács, tetőfedő, bádogos, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, beton és burkoló, villámhárító, végül vizvezeték és csatornázási munkálatokra nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

Ajánlat a város által kiadott ajánlati és költségvetési ürlapon átalányár megjelölésével teendő.

Az előírt okmánybélyeggel ellátott szabályszerüen kiállított és aláírt ajánlatok „Ajánlat Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező laktanyai épületek karbantartási munkáira" felirásu pecséttel lezárt boritékban 1929. évi október hó 3-án d. e. 12 óráig a városi közigazgatási iktatóban kell benyujtani, vagy olyan időben postára adni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig nevezett hivatalhoz beérkezzék.

Az előbb megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok f. évi október hó 4-én d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében nyilvánosan bontatnak fel, amely eljáráson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig maradnak kötelezettségben.

Ajánlati ürlapokat, versenytárgyalási részletes feltételeket, középitkezési általános és részletes feltételeket, költségvetés, ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál, rendőrségi palota III. em. 109. sz. szobájában munkanemenként 2 P, laktanyánként az összmunkára 10 P ellenében megszerezhetik. Tervek ugyanott megtekinthetők.

A város efntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintet nélküi az ajánlati árakra, szabadon választhasson, a kiirt munkánál többet, vagy kevesebbet rendelhessen, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégitőnek nem találná, ujabb nyilvános, vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munka vállalatbaadása tekintetében másként is intézkedhessék.

Debrecen, 1929. évi szeptember hó 18-án.

Polgármester.

SPORTHIREK

Elsőrangu nevezések érkeztek a DEAC nemzetközi tenniszversenyére

A DEAC tenniszversenyéről lapunk hasábjain már megemlékeztünk. A versenyre eddig a következő országos hírü versenyzők neveztek be.

Férfijátékosok: Kehrling Béla, Krepuska Tibor, Bánó Lehel, Váradi Szabó András, báró Vay Miklós, Kirchmayer Kálmán, Silbersdorf László, gróf Serényi László, Dresdner Iván, nevezett ezenkivül Nedbalek Szlovákia bajnoka, Dörner László, a kiváló aradi játékos, Balázs Iván, Jugoszlávia bajnoka. *Hölgyjátékosok:* Latesz Csilla, Arató Klári, Tihanyiné, Baumgarten Magda, Nagy Duci. Ezenkivül a tiszántuli kerület legjobb játékosai vesznek részt a versenyen, valamint több elsőrendü fővárosi játékos. A nagyszámu nevezések miatt a verseny már 19-én délelőtt megindul.

A versenyintézőség a sorsolást ma, szerdán tartja meg a DEAC klubházában.

A jegyárak a következők: 1 és 2 napra, naponként 1.60 pengő. A 3-ik napra (elődöntők) 2 pengő és a 4-ik napra (vasárnap, döntők) 3 pengő. Valamennyi napra a jegy ára 6 pengő. A DEAC tagjainak valmennyi napra 2 pengő. Jegyek előre válthatók a Horn és Mayer cégnél (Tisza palotában) szerdától, 18-tól kezdődőleg.

A Tiszántuli Automobil Club vasárnapi motorkerékpár versenye

A Tiszántuli Automobil Club által folyó hó 22-én, vasárnap d. u. 3 órai kezdettel rendezendő motorkerékpár versenyre a fővárosi versenyzők nevezéseiket már nagyrészben megküldték. A rendezőség teljes apparátussal azon dolgozik, hogy a programmot kategóriákon belül ugy állitsa össze, hogy anélkül, hogy az a sportteljesitmény rovására menne, zigalmas versenyszámokat nyujtson a közönségnek. Minden egyes programmszámot természetesen nem lehet előre fixirozni, mert nem tudható, hogy az előfutamokból ki küzdi fel magát a döntő futamokba. Legizgalmasabbnak igérkezik Debrecen város bajnokságáért vivandó küzdelem, melyben az első verseny alkalmával is meglepetésben volt részünk, most pedig a helyiek közül is van néhány komoly aspiráns, kiknek egész komoly esélyük van a tréningeken mért időket véve alakul.

A hölgyversenyzők is nagyban treniroznak, hogy lesz-e komoly ellenfelük, az még csak a nevezés utolsó napjaiban fog eldőlni.

Annyit már leszögezhetünk, hogy az első versenyt fölötte meghaladó sportélvezteben lesz része a közönségnek s a rendezőség, hogy ez élvezetet minél szélesebb rétegében nyujthassa a közönségnek, a belépti-jegyek árát lényegesen, csaknem 50 százalékkal csökkentette, ugyhogy annak megváltása gondot senkinek sem fog okozni. Épen ezért ajánlatos arról elővételben gondoskodni, a jegyek előadásával a Turay tőzsde bizatott meg.

Szombaton Budapesten játszik a Bocskay.

A bajnoki küzdelmek során szombaton Budapesten mérkőzik a Bocskay a Nemzeti ellen, mivel a mérkőzést vasárnapra nem lehetett elhelyezni. A Bocskay ugyanazzal a csapattal startol, mint a Somogy ellen és a csatársor erősen fogadkozik, hogy a Nemzeti ellen eredményesebben fognak szerepelni. Szép, szép a fogadkozás, de a Nemzetinek kemény védelme van, amely már megmutatta, hogy alaposan le tudja fogni a Bocskay csatársorát és igy kemény és gólképes csatárjátékra van szükség, ha a csatársor csakugyan eredményes akar lenni.

A Bratislava hivja a Bocskayt.

Emlékezetes, hogy a Bocskay cseh turája során pompás eredményt ért el a pozsonyi Bratislava ellen. A Bratislava szeretne revánsot venni és ismét meghivta a Bocskayt. A két egyesület között már megindultak a tárgyalások és valószinü, hogy a Bocskay el is fog látogatni Pozsonyba. Csak arra kell aztán ügyelni a csapatnak, hogy a multkori nagyszerü szereplését ne rontsa le.

Hübner leszerződött a Bocskayhoz.

Hübner (Hubai), a Bocskay jóképességü kapusa ismét leszerződött a csapathoz és a tréningeken máris jóformát árult el. A Ferencváros elleni mérkőzésen minden valószinüség szerint Hübner fog védeni, miután Budai tulajdonképen a Ferencváros játékosa és csak kölesönben van a Bocskaynál.

SZÉPEN SZEREPELTEK A DEBRECENI LEVENTÉK A CÉLLÖVŐ BAJNOKSÁGON

A leventék vasárnap tartották országos céllövő bajnoki versenyüket Budapesten. A csapatversenyben Hajdumegye a 6-ik helyre és Debrecen egyik csapata a 7-ik helyre jött fel. Az egyéni versenyben Löki László 4-ik, Pikó István 6-ik helyre jöttek. Az oktatók versenyén viléz Udvarhelyi Béla második lett.

MEGHIVÓ

A Debreceni Munkás Testedző Egyesület birkózó szakosztálya ma este 7 órakor az egyesület tréning helyiségében igen fontos tárgysorozattal szakosztályi ülést tart, amelyre — minthogy több verseny megbeszélése is tárgysorozaton szerepel — a tagoknak feltétlen és pontos megjelenését kéri az előadó.

A FERENCVÁROS BÜNTETÉSE

Mint ismeretes, a Ferencváros turázó csapata Délamerikában hosszabb ideig maradt, mint amennyi engedelyezve volt, sőt távirati intézkedés daczára is tovább játszott. Az ügyet tegnap este a labdarugó szövetség orsz. intéző bizottsága a Ferencvárost október 25-ig a nemzetközi mérkőzésektől eltiltotta és 500 pengő pénzbirságra itélte. Bródi Sándort, a tura hivatalos vezetőjét pedig 6 hónapra tiltotta el a szövetséggel szembeni minden tisztség viselésétől az országos intézőbizottság.

AZ IFJUSÁGI ÉREMBAJNOKSÁG ÁLLÁSA A 2. FORDULÓ UTÁN

1. Homokkert	2	1	1	—	7:4	3
2. Vasas	2	1	1	—	6:4	3
3. Testvériség	2	1	1	—	4:3	3
4. VI. kerület	2	1	1	—	4:3	3
5. Műkögyár	1	—	1	—	1:1	1
6. Dohánygyár	2	—	1	1	2:4	1
7. Patkógyár	1	—	—	1	2:3	0
8. Pincér	2	—	—	2	3:7	0

Az érmek Fekete Jakab uridivat üzlet kirakatában megtekinthetők.

Több lejárót a Diószegi-uti pálya tribünjére.

Mérkőzésről-mérkőzésre tumultuózus jelenetek játszódnak le a Diószegi-uti vasutaspálya tribünjén, amikor a mérkőzés végén a közönség elakarja hagyni a pályát — A tribünülések közönsége és a páholyközönség az egyetlen szük lejáratnál torlódik össze és körülbelől ezer ember nyomja, szoritja, tolja egymást, a legnagyobb kellemetlenségek közepette. Állandóan attól kell tartani, hogy valamilyen tömegszerencsétlenség következik be. Bár a tribün nem tüzveszélyes, mert beton, de egy vaklármánál a legkönnyebben megismétlődhete a bécsi Busch cirkusz katasztrófájának a mása, mert itt is az emberek százai egymást tiporva zuhannak alá a szük lejáraton. Csodálatos, hogy a hatóságok ezt megengedték. Nagyon ajánlatos volna, ha a DVSC vezetősége visszaállitaná a megszüntetett középső lejáratot, másrészt pedig a tribünülések közönségének egy külön lejáratot készitene a tribün hátsó részén, mert a jelenlegi helyzet tarthatatlan és előbb-utóbb egy szörnyü katasztrófához vezethet.

FELHIVÁS

Felkérem az ifj. érembajnokság összes csapatintézőit, hogy ma, szerdán este 8 órára a Pesti-féle vendéglőben megjelenni szíveskedjenek. — Intézőség.

x Vidéki útakra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

Automobil hűtők
javitását
gyorsan és kifogástalanul készíti:
Fülöp Miklós
bádogos mester
Debrecen, Csapó-u. 3
Telefon 9-17.

Különleges és egyszerü **BUTOROK** jótállással részletre legelőnyösebben **Faiparnál** Király ucca 4. szám
Ugyeljünk a cimre.

9267—1929. sz.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A debreceni m. kir. állami gyermekmenhely igazgatósága a gyermekmenhelynek 1929 julius 1-től 1930 junius 30-ig terjedő időben szükséges

I. csoport, élelmiszerek:

1. Füszer- és gyarmatáruk, cukor, só és ásványnemüek;
2. Lisztnemüek.

II. csoport. Anyakcikkek:

3. Világitószerek, tisztitóeszközök, stb.

szállitására 1929 szept. 30-án délelőtt 12 órakor a gondnoki hivatalban nyilvános irásbeli versenytárgyalást tart.

Ajánlat csak a kiadott ajánlati urlapon tehető, mely a versenytárgyalási és szállitási feltételekkel együtt a gondnoki hivatalban hétköznap délelőtt 8—2 óra között átvehető.

Debrecen, 1929 szept. 14.

Gyermekmenhely igazgatósága.

Autó árverés

Üzemképes, négy hengeres, négy üléses, huszadikán, délután négykor **Nap ucca 23. alatt** részletre is önkéntes árverésen eladatik.

23810—24031—23172/1929.

Árverési hirdetmény

A Nap u. 17. sz. alatti Két uccai szobából és mellékhelyiségekből álló lakásnak az udvarterülettel együtt 1929. évi október hó 1-től 1930. évi október 1-ig terjedő időre leendő bérbeadására nyilvános szóbeli árverést hirdetek.

Az árverés ideje a f. évi szeptember hó 23. napjának délelőtt 9 órája, helye pedig a városháza tanácsterme.

A kikiáltási árat is feltüntető részletes feltételeket városháza I. em. 35. sz. helyiségben (jog- és pénzügyi ügyosztály) délelőtt 8-tól délután 2-ig lehet megtekinteni.

Debrecen, 1929 szeptember 16.

POLGÁRMESTER.

Házhelyek

dohánygyárral szemben, 36 havi részletre eladók. Erdeklődni:

Dr. Ratkóczi, Zöldfa ucca 8.

Telefon: 7-47.

21602—21750—929.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város polgármestere pályázatot hirdet a Koronázási jubiláris alapitványból az 1929—30. tanévben kiadandó egy 696 pengős ösztöndijra.

Pályázhatnak debreceni illetőségü és a m. kir. Országos Iparmüvészeti Főiskolán vagy a m. kir. Felsőipari szakiskolán tanuló egyének.

A pályázati kérvényhez, amely az iskola igazgatósága utján folyó évi október hó 1-én déli 12 óráig a város polgármesteri hivatalában adandó be, csatolni kell születési anyakönyvi kivonatot, illetőségi és iskolai bizonyitványt (érettségi bizonyitvány vagy megfelelő oklevél) kész rajzokat, festményeket.

Debrecen, 1929 szeptember 12.

POLGÁRMESTER.

Debreceni Helyi Vasút r.-t.

5809—929.

Hirdetmény

Értesitjük a t. utazóközönséget, hogy folyó hó 20-án (pénteken) Komádiban megtartandó országos vásár alkalmából Debrecen és Komádi között külön autóbuszjáratot fogunk közlekedtetni.

A külön autóbuszjárat indul:

Debrecen—Bika-szállodától 4 óra 10 perckor,
Debrecen—Máv. pályaudvartól 4 óra 14 perckor,
Mikepéresről 4 óra 31 perckor,
Sárándról 4 óra 36 perckor,
Derecske községházától 4 óra 50 perckor,
Berettyóújfalu községházától 5 óra 18 perckor,
Berettyószentmártontól 5 óra 22 perckor,
Mezősasról 5 óra 41 perckor,
Körmözsdpusztáról 5 óra 50 perckor,
Körösszegapátiból 5 óra 55 perckor,
Körösszakálról 6 óra 6 perckor,
Magyarhomorogról 6 óra 17 perckor,
Komádiba érkezik 6 óra 30 perckor,
Komádiból visszafelé a külön autóbusz a szükséghez képest fog indulni.

Debrecen, 1929 szeptember hó 16.

Az üzletigazgatóság.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőséget készit
Neumann Péterfia ucca 17

Nikkelez, ezüstöz, minden szinre galvanizál
Földvári, Széchényi-u. 55.
Telefonokat, villamosberendezéseket, 30 év óta készit, javit, teljes garancia mellett.

Hotel PANNONIA-Pensio
Lidó (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegü pensió a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében, trópikus flórájú kert közepén.

Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel.

Szobái tágasak, világosak és abszolut tisztk. — Több tagu családoknak egymásba nyiló szobákból álló lakosztályok.

Valamennyi szobában vizvezeték, hideg, meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kitünő magyar-francia konyha.

Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

APRÓHIRDETÉSEK

Állást kereső nők

Fodrászleányt
aki manikürözni is tud fölvétetik, lehet kezdő. Holovitz hölgyfodrász, Burgundia 1. 255

Betőltendő állás nők részére

Fiatal
mindeneslány kocsmába felvétetik. Külsővásártér 9. szám. 359

Egy
masszirozónő felvétetik. Petőfi tér 3. 334

Bejárólány
vagy asszony felvétetik könyvvel. Hunyadi 8, iroda. 336

Irodai
gyakorlattal bíró és a német levelezésben teljesen jártas kereskedelmi iskolákat végzett — kisasszony vagy férfi állandó alkalmazást — nyer. Ajánlatok „Állandó 13." jeligére a kiadóhivatalba küldendők

Betőltendő állás férfiak részére

Házmester
Deák Ferenc ucca 5. sz alatt elsejére felvétetik

Lapkézbesitőket
felvesz a Debreczen kiadókivatala. Jelentkezni lehet reggel 4 órától 7-ig, ugyanott. József kir. herceg u. 1 szám x

Konyhakertészethez
és dinnyészethez értő feles kertészeket keresek. Cim a kiadóban. 313

Hétszámos
cipészsegéd felvétetik s tanuló, Árpádtér 7. sz. alatt. 370

Egy
erős fiú, kenyér kihordásra felvétetik, Pesti ucca 73. szám. 372

Kifutófiu
felvétetik. Agárdy 6.

Kisebb
kifutófiu felvétetik. — Ugyanott használt káposztáshordót megvételre keresek. Széchenyi-ucca 50. fűszerüzlet.

Vincellér,
kertészuradalomba kerestetik és nős, izr. gazdatiszt. Pataky, Hunyadi 8. 335

Gyermektelen
házaspár házmesternek felvétetik. Asszonynak háziteendőkel kell végeznie. Kétmalom 16.

Munkások
tüzifaaprításhoz jelentkezzenek gép után, fejszével együtt reggel 8 óráig. Busi u. 8. 360

Elektrotechnikai
műhelybe tanuló felvétetik. Parthy Ferenc, — Hatvan u. 58. 121

Autó, motor, kerékpár

Kis teher-autó
üzleti árúkihordásra alcsón eladó, Riesz kocsigyár, Hatvan u. 37-a

Motorkerékpárok
175 cm. angol AKD. felülvezényelt, OHV. 4 ütemü, 300 cm. angol AKD., felülvezényelt, 200 cm. német Zundap, 1929-es typus, 500 cm., német, Diamant, oldalkocsis. Kedvező fizetési feltételek mellett megtekinthető raktáramban, Csapó ucca 68. sz. Bodnár. 14-a

Motorkerékpárok
generáljavitott állapotban
alkalmi áron
eladatnak, kedvező fizetési feltétellel és garanciával:
Triumph 500 cm., 8 hónapja használatban oldalkocsival, új gummival.
O. E. C. 500 cm., oldalkocsival.
A. J. S. 350 ccm. új gummikkal.
Ardie 750 ccm., vadonatúj, oldalkocsival.
Debreceni Autófor galmi Rt. Hatvan ucca 53 szám. Telefon Autó taxi. 41

Oktatás

Középiskolások
oktatását, korrepetálását elvállalja francia németszakos bölcsész hallgató szerény dijazásért. Szives megkeresést a Debrecen ki adóhivatalába — „Bölcsész" jeligére. 66f

Francia
születésü, okleveles nyelvtanárnő, francia nyelvből órákat ad. Jelentkezni lehet Piac u. 72 sz, I. emelet. 45-a

Angol
tanitványokat elfogadok. Cim a kiadóban. 20a

Okl. német-francia
szakos, középiskolai tanárnőnél, eredményes nyelvoktatás, vizsgákra előkészités, József kir herceg ucca 41. szám jobbra. 29-

Miss Edwards
született angol, diplomás polgári iskolai tanárnő, (cardiffi egyetemről) angolt tanit József kir. herceg ucca 12. szám. 1769

Zongorázni
tanitok, gyakorlókat — felügyelettel, vagy anélkül elfogadok, Rákóczy ucca 26. kapu alatt, balra. 318

Keresiet

Társat
keresek, jómenetelü üzlethez, 2—3000 pengővel. Cim a kiadóban.

Vörös izlandi
és Leghorn jérceket és kakast vennék. Ajánlatokat üérnék Vajna Imre, Hajdusámson, Dombos-tanya. 86-t

Kölcsönt
keresek 400—600 pengig, jó kamatra és biztos fedezetre a „Debreczen" kiadójába „Üzlet" jeligére. 276

Ajánlat

Fuvarozásokat
épitkezésekhez, renoválásokhoz bármilyen anyagot, homokot, sárga földet, agyagot, salakot, valamint kompetens fákat, továbbá költöztetéseket jutányos árakon azonnal szállit „Központi" fuvarozás, Debrecen, Károly Ferenc József-ut 18b. Telefon 4—64 Tulai Gaál Imre

Csillárjait
olcsóbban szerezheti be a Földvári-féle csillárgyárban, mint bárhol, Széchenyi ucca 55 sz.

Poloskát,
svábbogarat, hangyát, 24 órán belül kiirthat, szabadalmazott irtószerrel. Kapható Stern festéküzletben, Piac u. 10. szám. (Bikával szemben). Ugyanott magas fényü padlólakok nagyon olcsón kaphatók. 1-a

Szalonomat
áthelyeztem, Csapó u. 59 szám alá, Bardócz, nőiszabó 13-a

Vásár áthelyezés
miatt olcsón beszerezhetők javitott kisebb s nagyobb asztali- és tornyos tűzhelyek, üstházak, hő álló zománcozott asztali tűzhelyek, vasbútorok, egyes es páros lemezágyak, szép fehér gyerek ágyak, — összecsukós vaságyak, mosdók, Dobozi ucca 5. lakatos, zsibvásártér.

Zamatos
fajborok, literje 64, 72, 80, 1.00, egy nagy üveg Gottschlig Cognac 4.00, egy kg. házi savanyitott káposzta 20 fillér, — Glück csemege üzletében, (volt Péterfia) Magoss György-tér 9. — Ugyanott segéd, tanuló és kifutó, felvételnek.

Száraz bükkfa
II. o. 4 pengő mázsánként, felapritva, hazaszállítva. Szalon porosz kőszén, belföldi kőszenek, tojásbrikett és bányakoksz, legolcsóbban kapható, Grünfeldnél, Csapó ucca 16. sz. Telefon 982. 9-a

„Anny" árai
garantált nyulszőrkalap 10 pengőtől. Filckalapok minden szinben 5 pengőtől. — Alakítás 3 pengő! Csapó ucca 47. Tanulóleánye felvesz. 5a

Lakatos munkák
épület, díszmű takarék tűzhelyek, rácsok, stb autogén heggesztés, elsőrendü kivitelben készülnek, jutányos árakért, Ferenc József út 38. szám, (Posta mellett), ifj. Lókodynál Ugyanott tanulók felvétetnek. 32-f

TÜKÖRGYÁRTAS,
üvegesiszolás, épület- és portálüvegezés. Sipkovits Béla Nagyvárad (volt Szív u.) 15. Telefon 3—56. 34f.

Soffőr
vizsgára, szakszerüen, mühely gyakorlattal, csak iss gépmühely. — 19 év óta fennálló soffőriskolája készit elő. Ha hivatásos soffőr akar lenni csakis mühelygyakorlattal tanuljon. Erzsébent u. 20. szám. 1576

Poroszszén
mázsánként 6.80 hazaszállitva, Rosenfeld Kálmán, Salétrom ucca 12. szám. Telefon 674. 1-a

Uj szezonnyitás
előtt tisztelettel értesitem a hölgy közönséget, fővárosi utamról haza térve, hol hosszabb időt töltve volt alkalmam elsőrendü szalonokban az őszi divat modelleket tanulmányozni és azt — megszerezni. — Nálam tett megrendeléseknél a közismert olcsó áraimból még 10% engedményt nyujtok. — Bálint Margit, Hunyadi u. 18.

Napi elhordásra
moslék van eladó, Hungária kávéházban. 254

Perfekt
német, Ausztriában több évet töltött egyetemi hallgató kitünő latinista, középiskolások korrepetálását és német órák állását, jutányosan vállalja. Cim a kiadóban. 363

Uribázakhoz
megyek finom fehérnemüt fényesitett férfiinget vasalni, mosni. — Timár u. 21, ajtó 3. 339

Ablakok
minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán ablakgyártási telepén. Volt Szív ucca 14. 343

Bádogos
munkákat legolcsóbban készit Csathó Gábor épület és műbádogos, Piac ucca 58. szám Lakás: Csokonai ucca 54. szám. 1892

P. 3.80 száraz bükkfa
II. o. mázsánként, kugliba, hazaszállitva és négy pengő felapritva, szalon porosz és belföldi kőszenek, bányakoksz, legolcsóbban kapható, Guttmannál, Ispotály ucca 19. szám. Telefon 14-34. 10-a

Sertésnek
való főtt burgonya — (nem hulladék!) naponkénti elszállításra megrendelhető minden — mennyiségben a Burgonyazuzóban, Péterfia u 8 szám. 352

Teljes ellátás

Egyetemi
hallgatónő vagy más diákleány teljes ellátást kaphat, Miklós u. 26. 1972

Két fiatal tanár
úricsaládnál, jó házikosztot keres, 15-től kezdve. Részletes feltételeket tartalmazó választ „Belvárosban" jeligére a kiadóba kérnek. x

Kitünő
ellátást ad egy vagy két kisebb középiskolai fiunak vagy lánykának jutányos árért, uricsalád. Homok u. 32. sz. 2-ik ajtó. (sz.)

Lakás kereslet

Sándor titkár
keres csinos bútorozott szobát, maga és családja részére. Ajánlatot Csokonai színházba kér Telefon 545. sz.

Intelligens
lakótársnőt keres német urinő. Fillét fehérnemü varrást vállal. — Faragó ucca 10. 301

Magas
áron veszünk zálogcédulákat ruha- és cipőnemüekről. Rác Áruforgalmi, Csapó 19., udvarban. 347

Butorozott szoba

Különbejáratu
uccai butorozott szoba kiadó. Vígkedvü uca 12. 7

Elegáns
uccai bútorozott szoba, a város központján, — szolid úri egyén részére kiadó. Cím a kiadóban. 317

Bútorozott
szoba, konyha használattal vagy anélkül kiadó. József kir. herceg u. 35. Keresztépület 267

Különbejáratu
bútorozott szoba kiadó, Hatvan uica 33. szám, keresztépület. x

Bútorozott
uccai tágas szoba, kiadó, Mester ucca 31. sz. 369

Központban
kettő bútorozott szoba, férfiszemélynek, esetleg irodának, rendelőnek kiadó, Kálvintér 3, földszint. 374

Bútorozott
szoba, uccai különbejárattal, szolid nőnek október hó elsejére kiadó, Vigkedvü Mihály ucca 27. szám. R. R.

Különbejáratu
bútorozott szoba azonnalra kiadó. Püspöki palota, III. em. 42. 261

Különbejáratu
szép bútorozott szoba kiadó. Miklós u. 35. 357

Különbejáratu
csinosan bútorozott szoba azonnal kiadó. Simonyi ut 13. 355

Bútorozott
szoba kiadó, Piac ucca 58, II. lépcső II. emelet 29. ajtó. 354

Kétágyas
bútorozott szoba kiadó. Hatvan u. 18, II. bal. 338

Kiadó lakás

Csinos
tiszta kerti lakás, egy szoba, konyha, kerttel, ugyanott bútorozott szoba kiadó, Libakert, — Szegfü ucca 14. 373

Kiadó
egy szoba, konyha, Lorántffy ucca 9. 368

Kiadó
szép uccai pincelakás, azonnal, Szappanos u. 3 szám. 367

Két uccai
pince kiadó, egy márványmosdó tükörrel, s egy gyermekvaságy eladó, Mester ucca 31. sz. alatt. 371

Kiadó
kétszobás lakás, Csapó ucca 69. szám alatt október elsejére. Értekezni vasárnaponkén a tulajdonosnál 1901

Kiadó
október hó 1-ére a Kassai ut 35. szám alatt — nagy kerttel egy nagy szoba, konyha, kamara villany bevezetve, jó szaglartás megengedve. 90f

Bérbeadó
Lehel ucca 51. szám alatt, szölő, beköltözhető kétszobás lakással Értekezni lehet Piac u. 72 I. emelet. 44-a

Kettőszobás
modern lakás októberre vagy novemberre kiadó. Poroszlay-ut 21.

Bethlen u. 20.
alatt 2 szoba, konyha és fáspince okt. 1-ére kiadó. 89f

Egy szoba,
konyha, speiz, október elsejére kiadó, Eötvös ucca 37. szám. 310

Négy szoba,
előszoba, früdőszobás lakás Poroszlay ut 18. sz alatt kiadó. Telefon 107. sz. 247

Törvényszéknél
háromszobás udvari lakás kiadó. Verbőczi u. nyolc. 293

Pinceszoba
mellékhelyiségekkel és uccai lejárattal üzletnek vagy lakásnak kiadó. Thaly K. u. 4. 280

4 szoba
és mellékhelyiségekből álló uccai lakás nov. 1-ére kiadó. József kir. herceg ucca 30. szám. 40a.

Kiadó
modern 3 szobás lakás. Szent Anna 22. 250

Uccai
szoba, előszoba, konyha butorral vagy anélkül azonnal kiadó. — Pacsirta 49. 358

Füvészkert u. 5.
alatt 2 uccai lakás kiadó. Azonnal beköltözhető. 356

Egy szoba,
konyha, kamara október 1-étől és raktár helyiség kiadó. Ugyanott egy gyermekkocsi eladó. Értekezni Arany János u. 34. sz. 350

Központban
két szoba, konyhás udvari lakás kiadó. Hüvelyes 6. sz 351

Kiadó
felnőtteknek világos, — adlós pinceszoba, konyha. Teleki 27. 344

November
elsejétől két uccai előszoba, spájz, mellékhelyiségekkel. Csapó 90. kiadó. 341

Kiadó
egy szoba, konyha és kamara. Széchenyi ut 36. sz. 331

Üzlet, műhely, raktár

Fűszerüzlet
forgalmas, Rákóczi piacon, feltétlen elfogadható ok miatt átadó, Rákóczi ucca 24 szám. 345

Göre
kiadó, 110 q mázsa terjedelmü fér bele és virágház felesbe. Széchenyi-ut 21. 345

Üzlet
forgalmas helyen beren dezéssel azonnal kiadó, Csapó u. 24. Barna.

Istálló
Darabos uccán, négy lóra, azonnal kiadó. — Értekezni lehet Csapó ucca 99. szám, Bakócinál. 294

Üzlethelyiségek
Hunyadi uccán, a város legforgalmasabb részén, bármilyen célra alkalmasak, november elsejére újonnan felépitve, jutányosan kiadók, Máté ingatlaniroda, Piac ucca 30. sz. alatt. 264

Eladó ingóság

Eladó
elutazás miatt complett palisander ebédlő, Fiat személyautó, frógép, — konyhabútor. Megtekinthető Rákóczi ucca 69. szám. 362

160 cm. széles
2.80 magas beüvegezett kapu eladó, Maróthy György ucca 41. sz. alatt. 364

Eladó
egy erős szekér kisebbnagyobb hordók. Szállkal u. 8. 340

Eladó ház

Eladó uj ház.
A Kónya-telepen két szoba, előszobás családi ház melléképülettel, 25 évi adómentességgel, — nagyon kedvező fizetési feltételek mellett eladó Cím a kiadóban. 155

Eladó
újonnan épült családiház, azonnal beköltözhető, Homok ucca 127. szám. 320

Kossuth Lajos
uccában, 50. számú ház egy szoba, konyha, kamara és üvegezett verandából álló lakás, — kút és sertésóllal, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8. szám. 41-a

Burgondia u. 15.
számu ház hatszobás, parkettes, azonnal beköltözhető lakással, eladó. 46a

Birtok bérlet

Feleshe
azonnal kiadó Elepen 164 hold tanyás birtok. Értekzni lehet Kossuth ucca 18. szám. 21-f

Eladó föld

Eladó
10 hold föld a Létai úton. Értekezni Nap u. 4. sz. 156

Házhelyek
villamos mellett 180—200 ölesek, hosszú részletre eladók, negyven pengővel megvehetők Jelentkezni lehet Maróthy ucca 22. sz. (r.

Bolgárkertészetre
kiválóan alkalmas, jelenleg is ilyennek használt, percenkint 120 liter vizet szolgáltató artézi kuttal és mintegy 900 hektoliter ürtartalmu, tehát 10 hold öntözésre alkalmas betonmedencével felszerelt, 5163 négyszögöl prima kerti föld, Hajduszoboszlón, közvetlen a város alatt, a — strandfürdő mellett fekvő „Bánom" kertben, örökáron eladó, esetleg haszonbérbe is kiadó. Ezen föld közvetlen — szomszédságában, szükség esetén, még 10 hold bérelhető. — Bővebbet: Körner Béla örökösei cég központi irodájában, Hajduszoboszlón. 30a

Elepen
164 kat. hold tanyás birtok eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet: Kossuth ucca 48 szám alatt 21-f

Eladó
gyümölcsös sz-lő, alkalmas konyhakertészetre. Villaépitésre, pormentes levegő. Hatvan uccai kert, Gyepüsor 17. Értekezni Domb u. 19. Értekezni Domb u. 19. 348

Eladó állatok

Két darab
8 hónapos, szépen fejlett ártány süldő eladó. Homok u. 30. (sz.)

Eladó
36 darab pirostarka nő vendék-marha s 32 drb angol süldő, Belmajor bérgazdaság, Tetétlen Vasutállomás: Kaba. Kabán bérautó. 31-a

Eladók
tenyészkanok, dr. Goreve László Monostorpályi gazdaságában, 16 darab, igen jól fejlett, kifogástalan külemü, tisztavérü mangalica tenyészkan eladó. 244

Hizónak való
egy darab egyéves, javitott malac eladó, Bundi ucca 6. szám. 366

Fejőstehén
kisborjas, eladó, az I. számú gazdasági népiskolánál Mikepéresi út 10. szám. 246

Verestarka,
kisborjas fejőstehén, jutányosan eladó, Kishegyesi út 15. szám, Kiss Lajosnál. 329

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF, a TISZANTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.